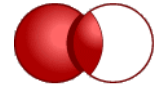

**BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
URED ZA REVIZIJU INSTITUCIJA U FBiH
SARAJEVO**

Ložionička 3, 71000 Sarajevo, Tel: + 387 (0)33 723 550, Fax: 716 400, www. saifbih.ba, e-mail: urrevfed@bih.net.ba, saifbih@saifbih.ba

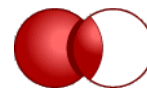
UR: 012/02, 018/02/06

**IZVJEŠĆE
O REVIZIJI FINACIJSKIH IZVJEŠĆANA DAN 31.12.2005.GODINE
PRORAČUNA HERCEGOVAČKO-NERETVANSKOG KANTONA/ŽUPANIJE**

Sarajevo, lipanj 2006. godine

BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
URED ZA REVIZIJU INSTITUCIJA U FBIH
SARAJEVO

Ložionička 3, 71000 Sarajevo, Tel: + 387 (0)33 725 550, Fax: 716 400, www.saifbih.ba, e-mail: urrevfed@bih.net.ba, saifbih@saifbih.ba

SKUPŠTINA HNK/Ž
VLADA HNK/Ž
MINISTARSTVO FINACIJA HNK/Ž
MOSTAR

NEOVISNO MIŠLJENJE REVIZORA

1. Obavili smo reviziju finansijskih izvješća **Proračuna Hercegovačko-neretvanskog kantona/županije**, iskazanih na stranicama od 1 do 20 na dan 31.12.2005. godine. Za ova izvješća odgovorna je Vlada kantona/županije i Ministarstvo financija Hercegovačko-neretvanskog kantona/županije. Naša odgovornost se svodi na izražavanje mišljenja o tim finansijskim izvješćima na osnovu provedene revizije.
2. Reviziju smo obavili na osnovu ovlaštenja u skladu sa Zakonom o reviziji proračuna/budžeta u FBiH, i sa INTOSAI međunarodnim revizijskim standardima. Ovi standardi zahtijevaju planiranje i obavljanje revizije tako da revizija pruža razumno uvjerenje o tome ima li u finansijskim izvješćima značajnih pogrešaka, kao i da li su finansijske transakcije izvršene u skladu sa zakonskim propisima. Revizija je uključila ispitivanja, testiranje i prikupljanje dokaza koji potkrepljuju iznose i objave u finansijskim izvješćima. Revizija je također obuhvatila ocjenu primijenjenih računovodstvenih načela, vrednovanje sveukupne prezentacije finansijskih izvješća, kao i ocjenu primjene propisa. Vjerujemo da je provedena revizija prikupila dovoljno dokaza kako bi se stvorile pouzdane osnove za izražavanje našeg mišljenja.
3. Nakon provedene revizije finansijskih izvješća Proračuna Hercegovačko-neretvanskog kantona/županije na dan 31.12.2005. godine utvrđeno je slijedeće:
  - *nije uspostavljen cjelovit sustav internih kontrola u svim segmentima poslovanja, što je imalo za posljedicu da se nisu dosljedno primjenjivali zakonski i podzakonski akti kod planiranja i nadzora nad izvršenjem Proračuna HNK/HNŽ za koje su nadležni Vlada kantona/županije, Ministarstvo prosvjete, znanosti i športa, Ministarstvo gospodarstva poduzetništva i poljoprivrede, Uprava za pitanje branitelja i Uprava za prognanike i izbjeglice;*
  - *dio materijalnih troškova i tekućih grantova realiziran u iznosu od 11.899.056 KM, koje se odnose na visoko školstvo, informiranje, institucije kulture i športa, financiranje rada pedagoških zavoda; poticaje u gospodarstvu, poljoprivredi i veterinarstvu; financiranje udruga i organizacija branitelja; pomoć povratnicima i pomoć općinama, izvršen je bez prethodno utvrđenih kriterija za raspodjelu;*
  - *isplata plaća uposlenicima MUP-a koji nisu raspoređeni na radna mjesta sukladno Pravilniku o unutaršnjoj organizaciji i sistematizaciji, odnosno uposlenicima koji su prekobrojni, vršena je bez prethodno provedene cjelovite zakonske procedure o rješavanju radno-pravnog statusa, što je u konačnici utjecalo na realnost iskazivanja izdataka za plaće i naknade uposlenih;*

- *kod provođenja javnih nabavki u najvećem broju slučajeva nisu dosljedno primijenjene odredbe Uredbe o postupku nabavke robe, uslugama i ustupanju radova i Zakona o javnim nabavkama u dijelu koji se odnosi na izbor najpovoljnijeg ponuditelja i zaključivanje ugovora za jednu te istu vrstu roba i usluga sa dva i više ponuditelja, kao i nepostojanje adekvatne kontrole u realizaciji zaključenih ugovora koja se odnosi na ugovorene cijene;*
  - *nisu primijenjene odredbe Zakona o riznici u FBiH u djelu zatvaranja svih prethodno otvorenih transakcijskih računa (račun Ministarstva prometa i cesta – Uprava za ceste) i uplate svih prihoda korisnika proračuna na JRR;*
  - *nije izvršeno usuglašavanje stanja sredstava i njihovih izvora iskazanih u knjigovodstvu sa stvarnim stanjem utvrđenim popisom (inventurom) na način kako je to propisano Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta/proračuna u FBiH;*
4. Po našem mišljenju finansijska izvješća, zbog navedenog u prethodnoj tački, ne daju istinit i fer pregled o finansijskom stanju i rezultatima poslovanja Proračuna Hercegovačko-neretvanskog kantona/županije za godinu koja se završava na dan 31.12.2005.

Zamjenik generalnog revizora

Branko Kolobarić, dipl.oec.

Generalni revizor

Mr.sc. Ibrahim Okanović, dipl. oec.

IZVJEŠĆE
O OBAVLJENOJ REVIZIJI FINACIJSKIH IZVJEŠĆA
PRORAČUNA HERCEGOVAČKO-NERETVANSKOG KANTONA/ŽUPANIJE
za 2005. godinu

1 UVOD

Hercegovačko-neretvanski kanton/županija (u daljem tekstu kanton/županija) je federalna jedinica Federacije Bosne i Hercegovine, čije su nadležnosti utvrđene Ustavom Federacije BiH i Ustavom Hercegovačko-neretvanskog kantona/županije.

Zakonodavnu vlast u Kantonu vrši Skupština kantona/županije. Izvršno tijelo kantona/županije je Vlada, koju čine Predsjednik i osam ministara. U ostvarivanju svojih nadležnosti utvrđenih Ustavom, Vlada donosi uredbe, odluke, rješenja i zaključke.

Funkciju kantonalne/županijske uprave vrše ministarstva, uprave i upravne organizacije sukladno Zakonu o kantonalnim/županijskim ministarstvima i drugim tijelima kantonalne/županijske uprave, kojim se određuje njihov djelokrug i druga pitanja važna za njihovo organiziranje i funkcioniranje.

Sredstva za rad kantonalnih/županijskih organa uprave, kojima je povjereno izvršavanje kantonalne/županijske politike i kantonalnih/županijskih propisa, utvrđuju se Proračunom kantona/županije, koji sukladno Ustavu Hercegovačko-neretvanskog kantona/županije usvaja Skupština kantona/županije, na prijedlog Vlade kantona/županije. Kantonalno/županijsko ministarstvo financija (u daljem tekstu Ministarstvo financija), u skladu sa naprijed navedenim zakonskim propisima, opslužuje Proračun kantona/županije u dijelu izrade, izvršenja i nadzora nad upotrebom proračunskih sredstava.

Korisnici Proračuna su odgovorni za naplatu i ubiranje prihoda iz svoje nadležnosti, kao i za korištenje proračunskih sredstava za namjene i do visine utvrđene u Posebnom djelu Proračuna.

2 OSVRT NA NALAZE UTVRĐENE PRETHODNOM REVIZIJOM ZA 2005. GODINU

Prethodnom revizijom financijskog poslovanja korisnika Proračuna HNK za period 01.01.-30.09.2005. godine konstatirani su nedostaci, koji su navedeni u Pismu menadžmentu, dostavljenom Vladi HNK/HNŽ - 23.01.2006. godine. Vlada i ministarstva HNK/HNŽ su se očitovali po dostavljenom Pismu menadžmentu, pisanim aktima prezentirali aktivnosti koje su poduzete po preporukama prethodne revizije i obrazloženja za određene konstatacije i nalaze. Iz navedenih akata je vidljivo da su ministarstva i uprave proveli niz aktivnosti i ozbiljno pristupili provođenju danih preporuka, a što bi umnogome trebalo povećati efikasnost izvršavanja zacrtanih ciljeva i zadataka u narednom periodu.

3 CILJ I OBIM REVIZIJE

Cilj revizije financijskih izvješća je, da se na osnovu ispitivanja dokumenata, isprava, izvješća, sustava internih kontrola, računovodstvenih i financijskih postupaka, te drugih evidencija izrazi mišljenje, o tome, da li su financijska izvješća pripremljena, u svakom značajnom pogledu, u skladu sa ukupnom važećom zakonskom regulativom. Revizija je planirana i izvršena sa ciljem pribavljanja realne osnove da li financijska izvješća odražavaju točan i istinit prikaz poslovanja tokom godine i stanja na kraju godine. Revizijom će se utvrditi: da li su poduzete sve mjere za ubiranje i čuvanje javnih prihoda, da li su se nadležna ministarstva pridržavala zakonskih propisa i instrukcija, da li su isplate javnih rashoda i korištenje javnih prihoda vršene po odgovarajućim ovlaštenjima i za svrhe za koje je dano ovlaštenje.

Također, cilj revizije je postizanje transparentnosti u radu, povećanje javne odgovornosti za zakonitost rada, kao i uspješno i efikasno obavljanje, odnosno provođenje postavljenih ciljeva. Revizija je obuhvatila procjenu organizacije i funkcioniranja sistema internih kontrola, procjenu imovinskog i financijskog stanja Proračuna Hercegovačko-neretvanskog kantona/županije, poslovanje Vlade kantona/županije, ministarstava i drugih korisnika proračuna, provjeru izvršenja proračuna za 2005. godinu, te financijske transakcije i

njihovu zakonsku usklađenost i dokumentiranost. Budući da smo reviziju obavili na bazi uzorka, postoji mogućnost da neke pogreške i nepravilnosti mogu ostati neotkrivene.

Revizija uključuje i davanje preporuka za dalji rad, sa posebnim naglaskom na što efikasniju i ekonomičniju zaštitu imovine i trošenju sredstava, kao i stvaranje podloge za uvođenje, primjenu i što efikasniji rad interne kontrole.

4 NALAZI I PREPORUKE

4.1 Menadžment i sustav internih kontrola

Ministarstvo financija je, u skladu sa zakonskim propisima, zaduženo za izradu i donošenje Proračuna kantona/županije, izvršavanje Proračuna, nadzor Proračuna, upravljanje novcem, vođenje jedinstvenog računa trezora, te vođenje računovodstva.

Uvidom u dokumentaciju izrade i donošenja proračuna za 2005. godinu konstatirano je da Ministarstvo financija nije, prilikom izrade i donošenja proračuna, u cijelosti poštivalo procedure i rokove propisane Zakonom o budžetima/proračunima u FBiH. Pored nepoštivanja rokova (u toku same izrade), nisu donesena ni sva zakonom predviđena akta (Konačno izvješće o gospodarskoj i fiskalnoj politici, smjernice i ciljevi fiskalne politike i procjena glavnih vrsta prihoda i izdataka za slijedeću fiskalnu godinu). Prilikom usvajanja Proračuna nije uzet u obzir prijedlog Proračuna za 2005. godinu sačinjen od strane Porezne uprave i Sektora za proračun Ministarstva financija, tako da su u usvojenom Proračunu prihodi planirani za 8.490.820 KM više u odnosu na prijedlog Porezne uprave.

Usporedbom usvojenog Proračuna i njegovog izvršenja konstatirano je da su u Proračunu (kao financijskom planu kantona/županije) načinjeni određeni propusti, a što se kasnije odrazilo na njegovo izvršenje. Ovdje se, prije svega, misli na nerealno planiranje prihoda, odnosno za planiranje nisu korišteni realni pokazatelji, a što se potvrdilo kroz potrebu za uravnoteženjem Proračuna. Planiranja rashoda i grantova bez relevantne dokumentacione osnove je naknadno potvrđeno kroz potrebu za većim ili manjim ostvarenjem u odnosu na planirana sredstava, ili činjenicom da plan uopće nije izvršen, kao i da su ostvareni određeni rashodi i izdaci koji uopće nisu bili planirani usvojenim Proračunom (a nisu hitni i nepredvidivi). Sve ovo je za rezultat imalo usvajanje Rebalansa Proračuna, i donošenje Odluka o preraspodjeli proračunskih sredstava, nakon rebalansa, što je u konačnici uticalo na dosta izmijenjenu strukturu prvobitno usvojenog Proračuna.

Za izvršavanje proračuna nisu se sačinjavali i koristili tromjesečni i mjesečni planovi proračunskih korisnika, niti su se proračunskim korisnicima priopćavali odobreni tromjesečni iznosi (barem deset radnih dana prije početka razdoblja na koji se odnose), a što je propisano članom 29. Zakona o budžetima/proračunima u FBiH. Vlada HNK/HNŽ je, u cilju usklađivanja rashoda sa ostvarenim приходima, tokom fiskalne godine, Zaključcima izvršila korekciju usvojenog Proračuna (za određene periode), ali uvijek po proteku perioda na koji se isti odnosi, tako da se Proračun izvršavao na temelju usvojenih Zaključaka Vlade.

Sagledavajući organiziranost interne kontrole na nivou korisnika proračuna HNK/HNŽ, koja treba da osigura izvršavanje poslova koji su zakonom i drugim propisima dani u nadležnost proračunskim korisnicima, utvrđeno je da nisu poduzete sve mjere za donošenje svih propisanih pisanih procedura vezanih za upravljačke kontrolne postupke. Nisu donesene sve procedure propisane Smjericama Federalnog ministarstva financija za uspostavu i jačanje interne kontrole kod proračunskih korisnika, a naročito ističemo da su nedostajuće procedure imale za posljedicu nezadovoljavajuću razinu kontrole trošenja odobrenih proračunskih sredstava za materijalne troškove korisnika proračuna. Ovdje se, prije svega misli na ograničenja visine pojedinih vrsta troškova, kontrolu usklađenosti cijena za izvršene nabavke sa ugovorenim cijenama, kao i kontrolu usklađenosti vrsta nabavljenih materijala sa materijalima navedenim u zaključenim ugovorima. Isto tako, na nivou korisnika proračuna nisu propisane procedure za planiranje, financiranje i izvršavanje tekućih grantova, a što je imalo za posljedicu da su se isti planirali bez relevantne dokumentacione osnove i da su se izvršavali bez prethodno odobrenih programa.

Vlada HNK/HNŽ je 06.03.2006. godine donijela Odluku o imenovanju radne skupine za uspostavu i jačanje interne kontrole kod korisnika proračuna HNK/HNŽ, kojom se rukovoditelji županijskih tijela uprave i službi Vlade obvezuju donijeti pravilnike i procedure koji proizlaze iz akta Federalnog ministarstva financija

“Smjernice za uspostavu i jačanje interne kontrole kod proračunskih korisnika”, a imenovana radna skupina se obvezuje da koordinira aktivnosti i pruža stručnu pomoć prilikom donošenja pravilnika i procedura, sa rokom izrade navedenih akata do 30.09.2006. godine.

Napominjemo da je, u skladu sa važećim propisima, za uspostavu efikasnog sistema internih kontrola kod proračunskih korisnika odgovoran menadžment. Svi ministri su odgovorni za računovodstvo i internu kontrolu svojih ministarstava uključujući i proračunske korisnike i potrošačke jedinice koje spadaju u njihovu nadležnost.

Potrebno je da se radi efikasnog poslovanja, pravovremenog i pouzdanog finansijskog izvještavanja i usklađenosti sa postojećim zakonima i propisima, u potpunosti uspostavi sustav internih kontrola,

Potrebno je provesti aktivnosti u skladu sa Smjernicama za uspostavu i jačanje interne kontrole donesenim od strane Federalnog ministra financija, sačiniti propisane procedure i osigurati njihovu dosljednu primjenu.

4.2 Proračun Hercegovačko-neretvanskog kantona/županije za 2005. godinu

Proračun HNK/HNŽ za 2005. godinu, kao i Zakon o izvršavanju Proračuna HNK/HNŽ za 2005. godinu doneseni su 31.03.2005. godine, a do donošenja istih financiranje se vršilo u skladu sa Odlukom o privremenom financiranju HNK/HNŽ u periodu od 01. januara do 31. marta 2005. godine. Proračunom za 2005. godinu planirani su prihodi i primici, kao i rashodi i izdaci u iznosu 131.124.770 KM. Rebalans Proračuna za 2005. godinu usvojen je od strane Skupštine dana 20.12.2005. godine na iznos 118.308.480 KM. Poslije sačinjenog rebalansa Proračuna Vlada je odlukama odobravalala unutarnju preraspodjelu sredstava odobrenih pojedinim korisnicima proračuna, što upućuje na zaključak da isti nisu posvetili dovoljno pažnje planiranju rashoda i izdataka.

4.3 Izvršenje proračuna HNK/HNŽ za 2005. godinu

4.3.1 Prihodi i primici proračuna HNK/HNŽ za 2005. godinu

Struktura iskazanih prihoda i primitaka sa indeksima ostvarenja iskazana u finansijskom izvještaju prikazana je u sljedećoj tabeli:

Rb	Prihodi	Rebalans za 2005. god.	Ostvareno u 2004. god.	Ostvareno u 2005. god.	Indeks (5/3)	Indeks (5/4)
1	2	3	4	5	6	7
1.	Prihodi od poreza (od 1.1. do 1.6)	105.096.430	100.446.061	101.741.505	96,81	101,28
1.1	Porez na dobit	5.610.000	3.478.195	5.382.812	95,95	154,75
1.2	Porez na plaću	9.958.580	8.960.912	9.260.289	92,98	103,34
1.3	Porez na imovinu	60.000	813.744	56.535	94,25	6,94
1.4	Domaći porezi na dobra i usluge	63.428.200	87.058.891	62.907.384	99,17	72,25
1.5	Prihodi od indirektnih poreza sa jedinstvenog računa	25.639.650	-	23.759.660	92,66	-
1.6	Ostali porezi	400.000	134.319	374.825	93,70	279,05
2.	Neporezni prihodi (od 2.1 do 2.3)	13.112.050	10.094.954	12.610.369	96,17	124,91
2.1	Prihodi od poduz. aktiv. i imovine i prihodi od privatizacije	1.778.050	28.826	1.503.063	84,53	5214,26
2.2	Naknade i takse i prihodi od pružanja javnih usluga	10.389.000	9.237.571	10.142.595	97,63	109,80
2.3	Novčane kazne	945.000	828.556	964.711	102,08	116,43
3.	Grantovi (potpore)	100.000	-	90.937	-	90,93
4.	Ostali prihodi	-	-	567.002	-	-
5.	UKUPNI PRIHODI I PRIMICI (1+2+3+4)	118.308.480	110.766.115	115.009.813	97,21	103,83

Kao što je vidljivo iz prethodne tabele ukupni prihodi i primici su ostvareni manje za 3.298.667 KM ili 97,21% u odnosu na usvojeni Rebalans proračuna. Prihodi od poreza su ostvareni manje za 3.354.925 KM, a neporezni prihodi manje za 501.681 KM u odnosu na Rebalans proračuna.

Potrebno je prihode Proračuna planirati na temelju adekvatne i relevantne dokumentacione osnove.

4.3.2 Rashodi i izdaci proračuna HNK/HNŽ za 2005. godinu

Ukupni rashodi i izdaci u 2005. godini iskazani su u iznosu od 110.044.726 KM i predstavljaju ostvarenje u odnosu na Rebalans proračuna od 94%, a struktura istih je prikazana u sljedećoj tabeli:

Red. br.	Opis	Rebalans 2005. godina	Ostvareno u 2004. godini	Ostvareno u 2005. godini	Indeks (5/3*100)
1	2	3	4	5	6
UKUPNO RASHODI (A+B+C)		117.567.780	108.286.725	110.044.726	93,60
A. TEKUĆI RASHODI (a+b+c+d+e)		114.070.965	107.251.072	108.588.604	95,19
a) Plaće i naknade trošk. zaposlenih (od 1 do 2)		69.197.820	68.959.551	68.608.285	99,15
1.	Bruto plaće i naknade	59.902.170	59.697.560	59.694.997	99,65
2.	Naknade trošk.zaposle.i skupšt. zastupn.	9.295.650	9.261.991	8.913.288	95,89
b) Doprinosi poslodavca (3)		7.347.960	7.305.049	7.285.997	99,16
3.	Doprinosi poslodavca	7.347.960	7.305.049	7.285.997	99,16
c) Izdaci za materijal i usluge (od 4 do 12)		12.715.175	11.709.250	13.143.686	103,37
4.	Putni troškovi	208.910	151.169	176.144	84,32
5.	Izdaci za energiju	1.404.540	954.729	1.332.827	94,89
6.	Izdaci za komunalne usluge	1.531.850	1.511.227	1.412.023	92,18
7.	Nabavka materijala	1.240.855	1.832.774	1.131.007	91,15
8.	Izdaci za usluge prevoza i goriva	1.956.150	1.893.226	1.918.991	98,10
9.	Unajmljivanje imovine i opreme	121.240	110.550	121.737	100,41
10.	Izdaci za tekuće održavanje	921.880	711.139	838.314	90,94
11.	Izdaci za osiguranje, bankarske usluge i negativne kursne razlike	344.430	269.021	312.748	90,80
12.	Ugovorne usluge	4.985.320	4.275.415	5.899.895	118,35
d) Tekući grantovi (od 13 do 17)		24.480.360	19.079.454	19.236.891	78,58
13.	Grantovi drugim nivoima Vlade	12.685.660	9.573.664	11.280.143	88,92
14.	Grantovi pojedincima	1.853.300	2.789.767	1.506.518	81,29
15.	Grantovi neprofitnim organizacijama	5.302.200	4.447.549	4.388.789	82,77
16.	Subvencije javnim preduzećima	1.079.200	2.215.763	875.506	81,13
17.	Ostali grantovi-povrat više ili pogrešno upl. pr.	3.560.000	52.711	1.185.935	33,31
e) Izdaci za kamate i ostale naknade (18)		329.650	197.768	313.745	95,18
18.	Izdaci za kamate na domaće pozajmljivanje	329.650	197.768	313.745	95,18
B. KAPITALNI IZDACI (f+g)		1.366.815	1.035.653	1.456.122	106,53
f) Izdaci za nabavku stalnih sredstava (od 19 do 21)		1.270.815	1.000.653	1.360.122	107,03
19	Nabavka građevina	9.600	0	34.190	356,15
20	Nabavka opreme	996.345	970.519	1.061.908	106,58
21.	Rekonstrukcija i investiciono održavanje	264.870	30.134	264.024	99,68
g) Kapitalni grantovi (od 22 do 23)		96.000	35.000	96.000	100,00
22.	Kapitalni grantovi drugim nivoima vlade	96.000	35.000	71.000	73,96
23.	Kapitalni grantovi	0	0	25.000	-
C. OSTALE OTPLATE		2.130.000	0	0	0,00

Bruto plaće i naknade su ostvarene u iznosu 59.694.997 KM. Naknade troškova zaposlenih i skupštinskih zastupnika su ostvarene u iznosu 8.913.288 KM. Doprinosi poslodavca su ostvareni u iznosu 7.285.997 KM. Ovi izdaci predstavljaju 69% ukupno ostvarenih rashoda Proračuna HNK/HNŽ za 2005. godinu.

Obračun plaća i naknada na nivou Proračuna Kantona/Županije organiziran je na način da se u Ministarstvu financija vrši obračun i isplatu za kantonalna/županijska tijela uprave, a da su Ministarstvo obrazovanja, nauke, kulture i sporta, Ministarstvo uprave i pravosuđa i MUP nadležni za obračun plaća za potrošačke jedinice u svom proračunskom razdjelu, za koje su i proračunski nadležni. Dakle, u Riznici se nije vršila centralizirana isplata plaća za nadležna ministarstva i proračunske korisnike na način kako je to uređeno Zakonom o riznici u FBiH.

Obračun plaća službenika kantonalnih organa uprave vršio se na osnovu koeficijenata propisanih u Zakonu o radnim odnosima i plaćama službenika organa uprave HNK/HNŽ. Osnovica za isplatu plaće utvrđena je Odlukom Vlade za svaki mjesec u iznosu od 120 KM.

Uvidom u dokumentaciju obračuna i isplate plaća, konstatirano je da je na plaću određenih rukovodećih službenika zakonodavnih i izvršnih tijela vlast HNK/HNŽ koje imenuje Skupština i Vlada HNK/HNŽ, tokom cijele revidirane godine, obračunat i isplaćen položajni dodatak u iznosu 20% od njihove plaće, a na osnovu odredbe članka 3. Odluke Vlade broj 01-1-02-209/04 od 09.02.2004. godine. Odredba članka 3. ove Odluke nije utemeljena u Zakonu o radnim odnosima i plaćama službenika tijela uprave u HNK/HNŽ.

Uvidom u rješenja o utvrđivanju plaće, metodom uzorka, utvrđeno je u pojedinim slučajevima, da je zaposlenicima dodijeljen koeficijent više stručne spreme u odnosu na stručnu spremu koju isti posjeduju. Za određene zaposlenike dodijeljeni su koeficijenti koji nisu utvrđeni u Zakonu i odlukama koje su se primjenjivale za obračun plaća.

Vlada je dana 03.10.2005. godine donijela Odluku o privremenom utvrđivanju koeficijenata za plaće rukovodećih i ostalih državnih službenika i namještenika u županijskim organima i tijelima državne uprave, kojom je određeno da koeficijenti državnih službenika i namještenika, koji su se primjenjivali do dana donošenja Odluke, ostaju isti i primjenjivat će se kao privremeni, sve dok Vlada ne utvrdi nove koeficijente sukladno Zakonu o državnoj službi u FBiH i Zakonu o namještenicima u organima državne službe u FBiH. Ovo znači da nisu ispoštovane odredbe pomenutih Zakona u dijelu obveze utvrđivanja platnih razreda i koeficijenata za plaće. Isto tako tijela uprave HNK/HNŽ nisu ispoštovali zakonsku obvezu da obračun i isplatu plaća urede Pravilnikom o plaćama i naknadama. Prezentirano je Rješenje od 06.04.2006. godine kojim je Vlada imenovala povjerenstvo za izradu prijedloga odluka o utvrđivanju platnih razreda i koeficijenata za plaće državnih službenika i namještenika u županijskim tijelima državne službe, u kojem nije utvrđen rok za izvršavanje navedenog posla.

Potrebno je uspostaviti sustav obračuna i isplate plaća, naknada i drugih materijalnih prava zaposlenih za sve korisnike Proračuna HNK/HNŽ sukladno Zakonu o Riznici u FBiH,

Potrebno je da Vlada utvrdi koeficijente za obračun plaće za državne službenike i namještenike, a da organi uprave na nivou HNK/HNŽ način obračuna i isplate plaća i naknada urede Pravilnikom o plaćama i naknadama sa jedinstvenom osnovicom na razini Federacije, sukladno Zakonu o državnoj službi u FBiH i Zakonu o namještenicima organa državne službe u FBiH.

Uvidom o obračun i isplatu plaća uposlenika MUP-a, konstatirano je da se plaća obračunavala i isplaćivala i djelatnicima koji nisu raspoređeni na radna mjesta sukladno važećem Pravilniku o unutarnjoj organizaciji i sistematizaciji MUP-a HNK/HNŽ (od 17.12.2002. godine), a radi se o djelatnicima koji su bili raspoređeni na radna mjesta sistematizirana prethodnim Pravilnikom o unutarnjoj organizaciji i čija su radna mjesta ukinuta važećim Pravilnikom o unutarnjoj organizaciji. Prema obrazloženju nadležnih, isti su stavljani na raspolaganje, a da to nije potvrđeno Rješenjem rukovoditelja organa uprave o stavljanju uposlenika na raspolaganje, zbog čega se ne može potvrditi njihov dalji radno-pravni status.

Vlada HNK/HNŽ je 19.01.2004. godine donijela Odluku o određivanju visine otpremnine za zbrinjavanje viška službenika i namještenika MUP-a HNK/HNŽ u kojoj je navedena visina otpremnine u iznosu 10.000 KM koja se ima isplatiti službenicima i namještenicima MUP-a koji su na platnoj evidenciji MUP-a, a u postupku prestanka radnog odnosa. Dinamiku realiziranja Odluke MUP je bio dužan utvrditi sa Ministarstvom financija i istu provesti najkasnije do 15.12.2004. godine. Nije prezentiran akt koji bi potvrdio da je utvrđena dinamika za realizaciju Odluke, ali je utvrđeno da se ista realizirala i tokom 2005. godine, i da je na ovakav način zbrinuto 45 djelatnika koji su bili na spisku viška djelatnika. Do momenta zbrinjavanja isti su ostvarivali pravo na plaću. Na dan 31.12.2005. godine na spisku viška se nalazilo 94 djelatnika. Dana 16.01.2006. godine Vlada je novom Odlukom produžila primjenu prethodne Odluke do konačnog rješenja isplate otpremnina višku službenika i namještenika MUP-a, u kojoj je navedeno da za to vrijeme službenici i namještenici zadržavaju postojeća prava sukladno zakonu. Ne može se potvrditi odredba o zadržavanju postojećih prava službenika i namještenika, imajući u vidu odredbe zakonskih propisa koji tretiraju prekobrojnost i način njegovog rješavanja, obzirom da se prema prezentiranim spiskovima, među prekobrojnim nalaze i neovlašteni djelatnici.

Potrebno je da MUP provede aktivnosti u cilj konačnog rješavanja statusa neraspoređenih djelatnika sukladno važećoj zakonskoj regulativi.

Izdaci za materijal i usluge planirani su u iznosu 13.820.139 KM, Rebalansom proračuna su smanjeni na 12.715.175 KM, a iskazani su u iznosu 13.143.686 KM, ili 103,37% u odnosu na Rebalans proračuna. Prekoračenje u odnosu na uravnoteženi proračun je iskazano na poziciji «ugovorene usluge», i to za 18,35%, ili za 914.575 KM.

Izdaci za lož ulje iskazani su u iznosu 720.193 KM, od toga je Ministarstvo prosvjete potrošilo 527.350 KM, a odnosi se za nabavku ovog energenta za zagrijavanje školskih prostorija. Uvidom u prezentiranu dokumentaciju konstatirano je da je u određenim slučajevima nepotpuna, odnosno iz dokumentacije se ne može se potvrditi da je roba zaista i zaprimljena, a na osnovu iste je izvršeno plaćanje. Nabavka lož ulja se vršila od dobavljača koji je Odlukom Vlade izabran kao najpovoljniji, ali i od dobavljača koji nije izabran u skladu sa propisima koji reguliraju oblast javnih nabavki (Markbenz doo Stolac).

Potrebno je Ministarstvu financija–Riznici dostavljati pravilno ovlaštene transakcije koje se odnose na zahtjeve za plaćanje, zajedno sa dokumentacijom koja će potvrđivati osnovanost isplata.

Izdaci za ptt usluge iskazani su u iznosu 1.048.835 KM, a najveći potrošači su institucije pravosuđa (372.643 KM) i MUP (321.250 KM). Uvidom u Odluku Vlade kojom se ograničavaju iznosi do kojih će Vlada, ministarstva i drugi organi uprave snositi mjesečne troškove upotrebe mobitela konstatirano je da je utvrđeno pravo na troškove mobitela u iznosima do 250 KM, zavisno od radnih mjesta uposlenih, i određenom broju dužnosnika utvrđeno je pravo bez ograničavanja iznosa. Odlukom je propisano da je potrebno odobrenje Predsjednika Vlade prilikom određivanja spiskova i visine troškova za ostale rukovoditelje i za ostale zaposlenike. Iz prezentirane dokumentacije se nije moglo potvrditi da su sačinjeni spiskovi i iznosi odobreni od strane Predsjednika Vlade. Upućujemo i da se preispita navedena Odluka u pogledu visine odobrenih iznosa, obzirom da, u pojedinim slučajevima, pojedinačni mjesečni troškovi mobilne telefonije predstavljaju značajne iznose. Obzirom na značajan iznos ptt troškova iskazanih kod institucija pravosuđa, napominjemo da za iste nije internim aktom regulirano ograničenje troškova mobilne telefonije. Visina ptt troškova kod institucija pravosuđa je uvećana i plaćanjem neizmirenih računa za ove usluge iz 2004. godine, a ovakav način evidentiranja rashoda nije u skladu sa računovodstvenim načelom modificiranog nastanka događaja koji podrazumijeva da se rashodi priznaju u obračunskom razdoblju u kojem je obveza za plaćanje i nastala.

Potrebno je preispitati odredbe Odluke Vlade o ograničenju iznosa do kojih će Vlada, ministarstva i drugi organi uprave snositi mjesečne troškove upotrebe mobitela u pogledu visine odobrenih iznosa, i poštivati odredbe Odluke u pogledu odobravanja spiskova i iznosa za ostale rukovoditelje i ostale zaposlenike.

Potrebno je da institucije pravosuđa internim aktima ograniče visinu troškova mobilne telefonije i da rashode priznaju u obračunskom razdoblju u kojem je obveza za plaćanje i nastala.

Izdaci za usluge obezbjeđenja iskazani su u iznosu 198.725 KM, od toga se na zajedničke materijalne troškove odnosi 192.983 KM plaćene za usluge fizičke zaštite objekata Vlade, ministarstava i drugih tijela kantonalne uprave, dobavljaču «Redarstvenik» koji je Odlukom Vlade izabran kao najpovoljniji. Uvidom u Zapisnik Povjerenstva za izbor najpovoljnijeg ponuditelja i u prezentirane ponude za fizičku i tehničku zaštitu objekata, konstatirano je da je postojala ponuda sa ponuđenom nižom cijenom sata rada zaštitara, ali da je odabrani dobavljač dobio veći broj bodova za kriterije kvaliteta, dosadašnje suradnje i ostalih uvjeta iz ponude, a pri tome nije obrazložen način ocjenjivanja kvalitete i ostalih uvjeta iz ponude. U ponudi izabranog ponuditelja je navedeno da će usluge tehničke zaštite za sve objekte biti besplatne, međutim uvidom u fakturu za 7/05 utvrđeno je da su usluge tehničke zaštite objekata fakturirane i plaćene.

Potrebno je da se prilikom ustupanja usluga u potpunosti postupi sukladno Zakonu o javnim nabavkama. Potrebno je obrazložiti i dokumentirati ocjenjivanje propisanih kriterija, precizno ugovoriti uvjete pod kojima se usluga ustupa i pridržavati se odredaba ugovora i cijena navedenih u ponudama.

Nabavka materijala je iskazana u iznosu 1.131.007 KM. Iz prezentirane dokumentacije za nabavku administrativnog materijala (Odluke Vlade o izboru najpovoljnijih ponuditelja za nabavku roba i vršenje usluga u 2005. godini, Ugovor zaključen sa izabranim najpovoljnijim ponuditeljem kancelarijskog materijala «Antonio commerce», ponude navedenog ponuditelja i ispostavljenih faktura) konstatirano je da tenderska dokumentacija nije adekvatno pripremljena, (odnosno da ne sadrži detaljno precizirane stavke

administrativnog materijala koje su potrebne za rad korisnika proračuna HNK/HNŽ i koje su trebale biti predmet javnog nadmetanja), a što je imalo za posljedicu da se nabavlja i administrativni materijal koji nije bio predmet javnog nadmetanja. Pored toga, fakturirane cijene za administrativni materijal (koji je bio predmet javnog nadmetanja) su obično više u odnosu na ponuđene cijene za istu vrstu materijala, iako je Ugovorom definirano da se jedinične cijene utvrđene u ponudi neće mijenjati tijekom 2005. godine. U određenom broju slučajeva otpremnica ne potvrđuje da je fakturirana roba zaista i zaprimljena, a na osnovu iste je izvršeno plaćanje. Metodom uzorka utvrđeno je da je kod nabavke kompjuterskog materijala plaćena i evidentirana faktura iz 2002. godine, a ovaj način priznavanja rashoda nije u skladu sa načelom modificiranog nastanka događaja.

Potrebno je da se prilikom nabavke roba u potpunosti postupi sukladno Zakonu o javnim nabavkama. Tenderska dokumentacija treba da sadrži detaljno određenje predmeta javnog nadmetanja. Odredbe zaključenih ugovora su obvezujuće i kao takve ih treba primjenjivati u poslovanju. Potrebno je propisati način i procedure nabavke i potrebnu dokumentaciju da bi se izvršilo plaćanje. Rashode priznavati u obračunskom razdoblju u kojem je obveza za plaćanje nastala.

Izdaci za pogonsko gorivo (benzin, dizel, motorno ulje) iskazani su u iznosu 628.262 KM, a najveći potrošač je MUP, koji je ove troškove iskazao u iznosu 431.572 KM. Na nivou korisnika proračuna HNK/HNŽ nije ustrojen jedinstven sistem kontrole potrošnje goriva. Pregledom dokumentacije ostalih korisnika proračuna utvrđeno je da se ne vrši kontrola potrošnje goriva po pređenom kilometru, a što bi značilo suštinsku kontrolu potrošnje goriva. Prema mjesečnim izvještajima MUP-a o potrošnji goriva, konstatirano je da se prati utrošena količina goriva u odnosu na odobrenu količinu i da se obračunava potrošnja po pređenim kilometrima. Upućujemo da bi za svako vozilo bilo potrebno utvrditi standarde potrošnje i uskladiti utrošak sa utvrđenim standardom, u cilju racionalizacije ove vrste izdataka. Odlukom Vlade od 31.12.2004. godine kao najpovoljniji ponuditelj za isporuku goriva odabran je ponuditelj «Rondela», a nakon provedenog žalbenog postupka, Odlukom Vlade od 14.06.2005. godine odabrani su ponuditelji «Energopetrol» i «Lamina», sa kojima su 30.06.2005. godine zaključeni ugovori o isporuci goriva. Gorivo se nabavljalo i od dobavljača koji nisu izabrani Odlukom Vlade i sa kojima nisu zaključeni ugovori o isporuci.

Potrebno je usvojiti pisane procedure o načinu i pravu korištenja službenih vozila i vršenju kontrole utroška goriva. Izbor dobavljača na nabavku goriva vršiti po zakonski propisanoj proceduri za javne nabavke.

Izdaci za usluge prijevoza robe i prijevoza ljudi iskazani su u iznosu 1.271.065 KM, a na Ministarstvo prosvjete se odnosi 1.266.361 KM. Skupština HNK/HNŽ je svojom Odlukom od 21.06.2005. godine preuzela sve neizmirene obveze za prijevoz učenika općina Grada Mostara, općina Konjic, Prozor-Rama, Čapljina i Stolac koje su nastale do 28.02.2005. godine u iznosu 1.036.808 KM. Prema obrazloženju nadležnih ovakav način financiranja prijevoza učenika je naslijeđen iz prethodnih godina. Uvidom u prezentiranu dokumentaciju konstatirano je da pojedini dobavljači uvijek fakturiraju Ministarstvu prosvjete isti mjesečni iznos (bez obzira na broj radnih dana, eventualnu promjenu broja učenika), a uz fakturu ne postoji prateća dokumentacija koja bi potvrdila mjesečnu visinu usluge prijevoza (specifikacije učenika koji koriste prijevoz, relacija na kojima se koristi prijevoz i cijena za pojedine relacije ovjerene i odobrene od strane škola, potpisan spisak preuzetih mjesečnih karata, itd). Nije prezentirana dokumentacija koja bi potvrdila bilo kakvu suradnju na relaciji škole-prijevoznici u pogledu kontrole ostvarivanja prava na prijevoz, niti dokumentacija koja bi potvrdila bilo kakav vid nadzora od strane Ministarstva prosvjete, kao nadležnog ministarstva, za utrošak sredstava za ove namjene.

Zakonom o osnovnom obrazovanju i odgoju HNK/HNŽ je propisano da se djelatnost osnovnog školstva financira iz Proračuna kantona/županije i dijelom iz proračuna općina, u okviru kojih trebaju biti i sredstva za prijevoz učenika. Općinama, koje iz vlastitog proračuna ne mogu u cijelosti osigurati sredstva za financiranje utvrđenih potreba, dat će se finansijska potpora Vlade na prijedlog Ministarstva prosvjete. Prema informaciji nadležnih, sredstva za materijalne i ostale troškove doznačena školama na transakcijske račune od strane općina, nisu iskazana u okviru JRT, niti nadležna ministarstva imaju uvid u iste. Napominjemo da su Proračunom za 2006. godinu planirani troškovi prijevoza učenika za svakog prijevoznika posebno. Obzirom da se ovdje radi, većim dijelom, o preuzetim obavezama iz prethodnog obračunskog perioda, upućujemo na računovodstveno načelo modificiranog nastanka događaja, što znači da se rashodi trebaju priznati u obračunskom razdoblju u kojem je obveza za plaćanje i nastala. Isto tako,

upućujemo na evidentiranje ovih izdataka na tekuće transfere (grantove), u skladu sa Pravilnikom o knjigovodstvu proračuna/budžeta u FBiH.

Potrebno je da se način financiranja osnovnog obrazovanja uredi vodeći računa o usklađenosti svih zakonskih propisa koji reguliraju ovu oblast i da se od strane nadležnih osigura adekvatan nadzor nad namjenskim trošenjem doznačenih sredstava,

Rashode priznavati u skladu sa načelom modificiranog nastanka događaja i evidentirati na odgovarajućim pozicijama u skladu sa Pravilnikom o knjigovodstvu proračuna/budžeta u FBiH.

Usluge reprezentacije su iskazane u iznosu 243.058 KM, od čega se na MUP odnosi 171.921 KM. Na nivou korisnika proračuna HNK/HNŽ nije pisanim pravilima propisano korištenje sredstava reprezentacije. Uvidom u prezentirane račune konstatirano je da, u pojedinim slučajevima, uz račune za ugostiteljske usluge nije navedena specifikacija usluga, što upućuje na to da nije postojala kontrola fakturiranih iznosa prije izvršenog plaćanja. Isto tako, prilikom nabavke poklona nije navedeno za koje svrhe se vrši nabavka. Ministar MUP-a je odlukom odredio pravo na korištenje reprezentacije unutar MUP-a HNK/HMŽ u sjedištu, za troškove pića i hrane u kantini MUP-a i utvrdio mjesečni iznos do kojeg se to pravo može ostvariti, ali istom nije utvrđena visina reprezentacije koju može ostvariti ministar. Uvidom u plaćene račune SUR «Kantina» konstatirano je da je u dosta slučajeva potrošen veći iznos od dozvoljenog, a kao razlog je navedeno da su na računima fakturirani, pored odobrene reprezentacije, i lanč paketi policajcima za izvođenje akcija na terenu i domjenci prigodom određenih događaja. Smatramo da lanč paketi policajcima ne predstavljaju reprezentaciju, i kao takvi nisu trebali biti evidentirani na ovoj poziciji. Prezentirana je i Odluka Ministra o korištenju novčanih sredstava za troškove reprezentacije kojom se odobravaju novčana sredstva u gotovini za potrebe ustrojbenih jedinica MUP-a (načelnik PU, komandiri PS i PI), koja će se koristiti za tople napitke i sitne kućne troškove, a pravdanje utroška će se vršiti računima i bilješkama. Uvidom u prezentiranu dokumentaciju utvrdili smo da policijske uprave uz zahtjev za gotovinom za određeni mjesec dostavljaju i službenu zabilješku u kojoj se navodi da su dodijeljena sredstva namjenski utrošena, ali nisu dostavljeni prilozi (računi) kojim bi se navedeno potvrdilo.

Potrebno je na razini korisnika proračuna utvrditi pisane procedure o reprezentaciji i iste dosljedno primjenjivati. Potrebno je da se Proračunom za fiskalnu godinu utvrdi koji proračunski korisnici i u kom iznosu mogu koristiti sredstva reprezentacije. Potrebno je da MUP dosljedno provodi Odluke kojim je utvrđen visina prava na korištenje reprezentacije.

Izdaci za usluge po osnovu ugovora o djelu i po osnovu ugovora o privremenim i povremenim poslovima iskazani su u bruto iznosu 3.640.110 KM (neto iznos 2.508.158 KM). Institucije osnovnog obrazovanja su iskazale ovaj trošak u iznosu 739.281 KM, a institucije srednjeg obrazovanja u iznosu 2.049.227 KM, a odnose se na isplatu naknada nastavnom osoblju za rad preko norme (honorarni sati) i naknade angažiranim nastavnicima–vanjskim suradnicima, kao i isplatu naknada za održavanje izvanrednih ispita (koje se isplaćuju iz sredstava naplaćenih od polaznika). Odlukom Ministra o visini novčane naknade za troškove polaganja ispita u srednjim školama za polaznike propisan je, ali nije jasno definiran, raspored sredstava uplaćenih od polaznika. Uvidom u dokumentaciju o izvršenim isplatama za izvanredne ispite Srednje prometne škole Mostar, utvrđeno je da je naknada honorara isplaćena svim djelatnicima škole, ali iz dokumentacije se ne može utvrditi način obračunatih naknada.

Kod Ministarstva financija na poziciji ugovorenih usluga planiran je iznos od 60.000, iskazan je iznos od 1.352.124 KM, koji se odnose na obračunate i isplaćene zatezne kamate na glavni dug po osnovu sudskih presuda u iznosu od 952.863 KM i troškove spora po izvršnim sudskim presudama u iznosu od 345.873 KM.

Ministarstvo pravosuđa je na ovim izdacima iskazalo isplaćene naknade članovima i tajniku komisije za obavljene stručne upravne ispite, koje se isplaćuju iz sredstava naplaćenih od kandidata, a po Rješenjima donesenim od strane Ministra. Uvidom u prezentirana Rješenja i obračunate naknade konstatirano je da se cjelokupni iznos naplaćenih sredstava raspoređuje i isplaćuje kao bruto naknada članovima komisije, bez prethodnog izdvajanja dijela sredstava za pokriće materijalnih troškova. Ministar pravosuđa je dana 25.04.2006. godine donio Rješenje o visini polaganja stručnog ispita namještenika i vježbenika u tijelima državne službe i visini naknade za rad članovima kantonalnog/županijskog povjerenstva za polaganje stručnih ispita kojim je, između ostalog, regulirano i pokriće materijalnih troškova iz sredstava naplaćenih za polaganje stručnih ispita.

MUP je iskazao naknade po osnovu zaključenih ugovora za obavljanje poslova prevođenja i odnosa sa javnošću, a ugovori su zaključivani tokom cijele godine sa istim osobama, što upućuje da ovakav način nije sukladan članku 136. Zakona o radu. Naknade za rad članovima komisija su isplaćivane na osnovu Odluka Ministra, ali Odlukama nije jasno definirano da li se radi o bruto ili neto naknadi, tako da su sredstva odobrena odlukama u cjelokupnom iznosu isplaćena članovima komisija kao neto naknada, a porezi su isplaćeni iz drugih sredstava (Odluka o utvrđivanju visine naknade za polaganje ispita za vozača motornih vozila i traktora i naknade za rad komisije za provedbu ispita; Odluka o visini naknade za polaganje stručnog ispita službenika i vježbenika).

Vlada HNK/HNŽ u cilju reguliranja načina obrazovanja i visine naknade za rad stručnih komisija Zaključkom od 24.10.2005. godine zadužila Ministarstvo pravosuđa za izradu Odluke o načinu obrazovanja i visini naknade za rad stručnih komisija osnovanih od strane Vlade i rukovodilaca kantonalnih organa državne službe. Timu za reviziju nije prezentirana dokumentacija koja bi potvrdila da je sačinjena pomenuta odluka i da se ista počela primjenjivati.

Potrebno je da Vlada Odlukom uredi način obrazovanja i visinu naknade za rad stručnih komisija osnovanih od strane Vlade i rukovodilaca kantonalnih organa državne službe, uzimajući u obzir opravdanost formiranja komisija i isplate naknade istim, kao i zakonom utvrđenu djelatnost ministarstava koja formiraju komisije,

Potrebno je da se Odlukama na osnovu kojih se vrše isplate naknada za rad u komisijama precizira način plaćanja neto naknada i poreznih obaveza i da se prilikom isplate naknada postupi po donesenim Odlukama.

Tekući grantovi (transferi) su Rebalansom proračuna planirani u ukupnom iznosu od 24.480.360 KM, a ostvareni su u iznosu 19.236.891 KM (grantovi drugim nivoima vlasti 11.280.143 KM, grantovi pojedincima 1.506.518 KM, grantovi neprofitnim organizacijama 4.388.518 KM i subvencije javnim poduzećima 875.506 KM). Slijedeća tabela daje pregled ostvarenih grantova po korisnicima proračuna:

RB	BUDŽETSKI KORISNIK	REBALANS PRORAČUNA 2005	OSTVARENO U 2005. G.	INDEX (4/3)
1	2	3	4	5
1	Skupština kantona/županije	2.000	2.000	100,00
2	Vlada kantona (zajednički materijalni troškovi)	1.235.050	1.081.776	87,59
3	Ministarstvo finansija	3.560.000	1.257.854	35,33
4	Ministarstvo prosvjete, znanosti, kulture i športa	9.908.040	9.698.429	97,88
5	Ministarstvo zdravlja, rada i socijalne skrbi	3.645.650	2.838.014	77,85
6	Uprava za izbjegle i raseljene osobe	787.000	653.909	83,09
7	Urava za pitanje branitelja	854.420	648.313	75,88
8	Ministarstvo graditeljstva, prost. uređenja i zaštite okoliša	294.000	289.199	98,37
9	Ministarstvo prometa i veza	910.000	833.313	91,57
10	Ministarstvo gospodarstva, poduzetništva i poljoprivrede	3.284.200	1.934.084	58,89
	UKUPNO GRANTOVI	24.480.360	19.236.891	78,58

U okviru razdjela **Vlade HNK/HNŽ (zajednički materijalni troškovi)** planirani su grantovi općinama Ravno, Stolac i Konjic u ukupnom iznosu 1.128.000 KM, Rebalansom proračuna su smanjeni na 875.450 KM, a izvršeni su u iznosu 733.847 KM. Nije prezentirana analitika plana, odnosno koliko sredstava je planirano za koju općinu, dokumentacija na osnovu koje je izvršeno planiranje i za koje namjene se daju grantovi ovim općinama. Izvršene su doznake za općinu Ravno 180.200 KM, Stolac 320.647 KM i za Konjic 233.000 KM, a nisu prezentirani izvještaji općina o utrošku doznačenih sredstava.

Potrebno je za planiranje grantova općinama propisati procedure i kriterije za financiranje, te u skladu s tim obezbijediti relevantnu dokumentacionu osnovu kod izrade plana, kao i urediti obvezu izvještavanja o utrošenim sredstvima.

Ministarstvo financija je na poziciji grantova iskazalo iznos od 1.257.854 KM, a odnosi se na izmirenje glavnog duga po izvršnim sudskim presudama (1.153.684 KM), za preuzete obaveze za JP Park prirode Blidinje (71.919 KM), izvršene povrate pogrešno ili više uplaćenih javnih prihoda (32.251 KM).

Za izvršenje sudskih presuda Proračunom su planirana sredstva u iznosu od 50.000 KM, Rebalansom proračuna su povećana na 3.500.000 KM, a izvršeno je 1.153.684 KM. Radi se o izvršnim sudskim

presudama za podnesene tužbe protiv HNK/HNŽ, i to po osnovu plaća u iznosu 1.016.398 KM, i po ostalim osnovama u iznosu 137.286 KM.

Smatramo značajnim istaći da je tokom 2005. godine pristiglo na naplatu i realizirano na teret Proračuna HNK/HNŽ izvršnih sudskih rješenja u iznosu 3.272.895 KM. Od ovog iznosa 820.475 KM je bilo evidentirano na obavezama (644.096 KM obaveze za neizmirene plaće, 156.248 KM za neizmirenu naknadu toplog obroka), pa su ovom isplatom obaveze i izmirene. Troškovi zatezних kamata su iznosili 952.863 KM, a troškovi sudskog postupka 345.873 KM.

Potrebno je da svi korisnici Proračuna HNK/HNŽ stvaraju obaveze do visine odobrenog Proračuna i da obaveze izmiruju blagovremeno i u propisanim rokovima.

Potrebno je sačiniti dinamički plan izmirenja obaveza i pokušati obaveze izmiriti vansudskim postupcima, kako bi se izbjegli i smanjili troškovi zatezних kamata i sudskog postupka.

Povrat pogrešno ili više uplaćenih sredstava na depozitni račun javnih prihoda izvršen je u iznosu od 32.251 KM, a na osnovu Uvjerenja Porezne uprave i Rješenja ministra financija o povratu pogrešno ili više uplaćenih sredstava na depozitni račun javnih prihoda proračuna HNK/HNŽ. Ministarstvo nije posebnim Pravilnikom utvrdilo postupak povrata, pogrešno ili više uplaćenih javnih prihoda, a što je bilo u obvezi u skladu sa Zakonom o riznici u FBiH.

Potrebno je da Ministar financija posebnim pravilnikom odredi proceduru povrata više ili pogrešno uplaćenih javnih prihoda u proračun HNK/HNŽ, sukladno odredbama Zakona o riznici u FBiH.

Ministarstvo prosvjete, znanosti i sporta na poziciji tekućih grantova planiralo je sredstva u iznosu od 9.908.040 KM, a izvršenje je iskazano u iznosu od 9.698.429 KM.

Grant za financiranje visokog školstva planiran je u iznosu od 6.182.200 KM, a izvršen je u iznosu od 6.182.094 i to: sredstva u iznosu od 3.708.654 KM doznačena Sveučilištu Mostar i iznos od 2.473.440 KM doznačen Univerzitetu «Džemal Bijedić» u Mostaru. Izvršenje granta vršeno je u mjesečnim tranšama na osnovu usvojenog Proračuna HNK/HNŽ i mjesečnih zahtjeva Sveučilišta i Univerziteta. Nije prezentirana dokumentacija koja bi potvrdila osnovanost i visinu planiranih iznosa, odnosno nisu uređeni kriteriji i procedure na osnovu kojih su planirani i izvršavani transferi.

Grant za informiranje planiran je u iznosu od 935.700 KM, a ostvaren je u iznosu od 926.388 KM. Analizom iskazanog granta za informiranje utvrđeno je da se isti odnosi na financiranje rada informativnih kuća na području HNK/HNŽ (Radio Herceg–Bosna 464.397 KM, HTV Mostar 219.507 KM, RTV Mostar 131.997 KM, Televizija Oskar 43.200 KM, RTV Konjic 22.800 KM, TV Jablanica 11.997 KM, Radio postaja Rama 18.000 KM i Radio Čapljina 14.400 KM). Prezentirani su samo zahtjevi za financijskom potporom u radu informativnih kuća. Grantovi su realizirani u mjesečnim tranšama, a na temelju planiranih sredstava u Proračunu i zahtjeva korisnika ovih sredstava. Nije nam prezentirana dokumentacija koja bi potvrdila osnovanost visine planiranih sredstava, kao i za koje namjene su sredstva planirana i doznačavana, kao ni izvještaji o utrošku istih. Ovdje se misli na financijske planove informativnih kuća, koji bi trebali biti odobreni od strane Vlade, obzirom da se subvencioniraju iz Proračuna. Vladi nisu dostavljeni izvještaji o poslovanju i o utrošku doznačenih sredstava. Za usluge medijskog praćenja rada Skupštine, Vlade i ministarstva i drugih tijela kantonalne uprave isplate su vršene na osnovu Odluke Vlade (od 17.06.2004. godine) i zaključenih Ugovora sa informativnim kućama koji su zaključeni za obavljanje poslova u 2004. godini, sa utvrđenim mjesečnim iznosima. Naprijed navedenom Odlukom utvrđeni su mjesečni iznosi za obavljanje usluga i to: za RTV Mostar 5.000 KM, RTV Oskar 3.000 KM, RTV Konjic 2.000 KM, Radio Rama 1.500 KM.

Grant za institucije kulture planiran je u iznosu od 767.590 KM od čega je kao posebna stavka predviđen iznos od 320.000 KM za financiranje ostalih izdataka za kulturu. Grant je realiziran u iznosu od 728.943 KM, a odnosi se na financiranje institucija kulture (gradska knjižnica 126.579 KM, Hrvatsko narodno kazalište 159.997 KM, Narodno pozorište 39.999 KM, Arhiv Hercegovine 30.230 KM, ostali izdaci za kulturu 281.470 KM) i ostalih institucija kulture. Izvršenje transfera za institucije kulture vršeno je na osnovu planiranih iznosa u Proračunu. Ostali izdaci za kulturu izvršavani su na osnovu Odluke Vlade (od 14.06.2005. godine) o usvajanju programa utroška sredstava utvrđenih Proračunom HNK/HNŽ za 2005. godinu sa pozicije «Ostali izdaci za kulturu» u kojoj su utvrđeni korisnici sredstava sa određenim iznosima.

Obzirom da su ostali izdaci za kulturu planirani u iznosu 400.000 KM, a Rebalansom proračuna su smanjeni na 320.000 KM, nije prezentirana izmijenjena Odluka Vlade poslije usvojenog Rebalansa proračuna. Nisu prezentirani ni kriteriji i procedure koji su temelj za iznose koji su utvrđeni u naprijed navedenoj Odluci.

Grant za sport od značaja za kanton/županiju planiran je u iznosu od 226.000 KM, Rebalansom proračuna je smanjen na 180.800 KM, a ostvaren je u iznosu od 152.282 KM. Doznake sredstava su vršene na osnovu Odluke Vlade o usvajanju Programa utroška sredstava kojom su utvrđeni korisnici i iznosi sredstava. Nije prezentirana izmijenjena Odluka Vlade poslije usvojenog Rebalansa proračuna, kao ni dokumentacija koja bi potvrdila da su postojali kriteriji kao temelj za određivanje visine iznosa i korisnika sredstava.

Grant za financiranje rada Pedagoških zavoda u iznosu od 565.404 KM doznačen je Zavodu za školstvo Mostar (313.719 KM) i Međuopćinskom Pedagoškom zavodu Mostar (251.685 KM). Sredstava za sufinanciranje rada Karađozbegove medrese doznačena su u iznosu od 180.390 KM. Ovi grantovi su doznačeni na temelju usvojenog Rebalansa proračuna, a nije prezentirana dokumentacija koja je bila temelj za planiranje ovih grantova.

Potrebno je utvrditi kriterije i pisane procedure koje će predstavljati temelj za planiranje visine granta i realizacije planiranih grantova kod financiranja potreba visokoškolskih ustanova, financiranje ustanova za informiranje, ustanova kulture i sporta, kao i pedagoških ustanova na području HNK/HNŽ.

Potrebno je Zakonom o izvršavanju Proračuna urediti obvezu donošenja kriterija i programa za financiranje i izvršenje tekućih grantova (kod visokog školstva, kod financiranja informativnih kuća, ustanova kulture i sporta i pedagoških ustanova).

Grant neprofitnim organizacijama ostvaren je u iznosu od 478.430 KM, a uglavnom se odnosi na doznake sredstava studentskim centrima za subvencioniranje troškova smještaja i ishrane studenata smještenih u studentske domove (476.100 KM). Doznake sredstava izvršene Studentskom centru u Sarajevu i Studentskom centru u Mostaru u zbirnom iznosu od 152.100 KM, a vršene na osnovu ispostavljenih faktura u kojima je iskazan broj studenata koji koriste smještaj u studentskim domovima i jedinična cijena, a Studentskom centru Mostar (324.000 KM) doznake su vršene u jednakim mjesečnim tranšama na osnovu planiranih sredstava u Proračunu i zahtjeva od studentskog centra. U zahtjevu nije navedeno za koji broj studenata se traže sredstva, niti je prezentiran spisak studenata za koje se sredstva doznačena, kao ni utvrđena jedinična cijena smještaja i ishrane po studentu.

Potrebno je da se preispita način financiranja smještaja i ishrane studenata u studentskim domovima, da se utvrde evidencije broja studenata koji koriste smještaj, cijena smještaja, kao i da se osigura nadzor nad brojem studenata smještenih u studentske domove.

Potrebno je zaključiti ugovore o subvencioniranju troškova smještaja i ishrane studenata sa svim studentskim centrima koji pružaju usluge studentima sa područja HNK/HNŽ.

U **Ministarstvu zdravstva, rada i socijalne skrbi** planirani su tekući grantovi u iznosu 5.940.575 KM, Rebalansom proračuna su smanjeni na 3.645.650 KM, a izvršeni su u iznosu 2.838.014 KM. Sa pozicije planiranih sredstava za deratizaciju u HNK/HNŽ izvršena je isplata Općini Stolac u iznosu 49.000 KM, na osnovu zahtjeva Općine, u kojem je navedeno da ista ima dug za deratizaciju iz 2002, 2003, i 2004. godine koji nije u mogućnosti izmiriti (u prilogu zahtjeva nisu dostavljene fakture dobavljača), a na osnovu kojeg je Vlada donijela Odluku kojom se Ministarstvu odobrava pokriće duga Općine Stolac za izvršene usluge deratizacije. Izvještaj Općine o namjenskom utrošku sredstava nije prezentiran.

Potrebno je osigurati da se planirana proračunska sredstva namjenski utroše, kao i urediti obvezu izvještavanja o utrošenim sredstvima.

Zakon o socijalnoj skrbi HNK/HNŽ usvojen je 03.02.2005. godine, a stupio je na snagu 29.04.2005. godine, kada je trebala da prestane primjena do tada važećih propisa o socijalnoj skrbi. Sukladno navedenom Zakonu Ministarstvo je dužno vršiti nadzor nad provođenjem istog, drugih propisa i općih akata donesenih sukladno ovom zakonu, nadzor nad stručnim radom ustanova, nadzor na financijskim poslovanjem ustanova čiji je osnivač kanton/županija, kao i nadzor nad sredstvima za financiranje prava iz ovog zakona koja se osiguravaju iz proračuna kantona/županije. Prezentiran je Program nadzora i Plan obavljanja nadzora za period 10-12/2005. godine, a na osnovu uvida u izvještaj o izvršenju plana nadzora konstatirano je da je izvršeno 15 kontrolnih pregleda neposrednim nadzorom i uvidom u dokumentaciju. Nije prezentirana

dokumentacija koja bi potvrdila da su nakon obavljenog nadzora podnesena izvješća koja je Ministarstvo bilo u obvezi razmatrati i poduzeti odgovarajuće mjere sukladno Zakonu.

Prema prezentiranoj dokumentaciji utvrđeno je da primjena Zakona nije započela datumom stupanja na snagu istog, a kao razlog je naveden vremenski period potreban za provođenje revizije dokumentacije svakog korisnika prava i utvrđivanje pojedinih prava i broja korisnika. Isto tako, određeni akti kojima je reguliran postupak provođenja Zakona, od strane Ministarstva su doneseni krajem revidirane godine, što je uticalo na kašnjenje početka primjene Zakona (Pravilnik o sastavu i načinu rada ljekarskih komisija u postupku ostvarivanja prava iz socijalne zaštite, Pravilnik o utvrđivanju preostale sposobnosti i kategorizaciji djece ometene u fizičkom ili psihičkom razvoju, Uputstvo o vođenju evidencije o korisnicima i pružanju usluga centara za socijalni rad, Uputstvo za primjenu Zakona o socijalnoj zaštiti). Napominjemo da su Centri za socijalni rad bili u obvezi izvršiti usklađivanje rješenja po službenoj dužnosti po odredbama ovog Zakona, a Ministar je bio dužan donijeti odgovarajuće propise i opće akte iz svoje nadležnosti u roku od tri mjeseca od dana stupanja na snagu Zakona.

Isplata stalne novčane pomoći se vršila na osnovu Odluke Vlade o stalnoj novčanoj pomoći nositeljima socijalnih iskaznica u HNK/HNŽ od 24.05.1999. godine, u iznosu 40 KM po nositelju socijalne iskaznice, iako je u skladu sa Zakonom o socijalnoj skrbi Vlada donijela Odluku o utvrđivanju visine stalne novčane pomoći za jednočlano kućanstvo od 07.07.2005. godine i utvrdila visinu pomoći u iznosu od 53,50 KM. Nakon provedene prethodne revizije Proračuna HNK/HNŽ za period 01.01.-30.09.2005. godine, od studenog 2005. godine je počela djelomična primjena navedene Odluke, i to za osobe koje to pravo ostvaruju sukladno propisanim kriterijima, a gdje nije potrebno uvjerenje o nesposobnosti za rad.

Isplata naknade za smještaj u drugu obitelj vršila se, po pisanoj izjavi odgovorne osobe, na osnovu naslijeđene prakse iz prethodnih godina, u iznosu 100 KM, i to samo za djecu bez roditeljskog staranja. Ovakva praksa je nastavljena i poslije usvajanja Zakona, iako je Odlukom Vlade od 07.07.2005. godine utvrđena visina novčane naknade za troškove smještaja djece 300 KM, a za troškove smještaja odraslih 220 KM. Primjena navedene Odluke je počela u studenom 2005. godine.

Korisnicima prava socijalne skrbi, sukladno Zakonu, pripada pravo na zdravstveno osiguranje, a Vlada je svojom Odlukom od 27.09.2005. g. utvrdila visinu doprinosa u iznosu 8 KM po nositelju osiguranja. Po izjavi odgovorne osobe, Odluka se počela primjenjivati od 01.01.2006. godine.

Potrebno je osigurati primjenu svih odredaba Zakona o socijalnoj skrbi HNK/HNŽ, kao i primjenu donesenih akata za provedbu Zakona.

Sa pozicije «Izuzetna jednokratna pomoć» izvršena je nabavka školskog pribora za učenike osnovnih i srednjih škola iz socijalno ugroženih obitelji sa područja HNK/HNŽ. Spiskove djece su, prema svojim kriterijima, sačinjavali općinski centri za socijalni rad, koji su izvršili i podjelu školskog pribora i Ministarstvu dostavili izvještaj o podjeli. Nabavku školskog pribora je vršilo Ministarstvo od izabranog najpovoljnijeg ponuditelja za kancelarijski materijal «Antonio commerce», a uvidom u ispostavljene fakture, konstatirano je da veći broj stavki nije bio naveden u tenderskoj dokumentaciji (što znači da nije bio ni predmet ugovaranja), kao i da su na fakturama za određene iste stavke materijala navedene različite cijene.

Potrebno je prilikom nabavki vršiti kontrolu ispostavljenih faktura i usporedbu istih sa zaključenim ugovorima.

Kod **Uprave za prognanike i izbjeglice** iskazani su grantovi pojedincima u iznosu od 646.409 KM i odnose se na pomoć povratnicima za provedbu Aneksa 7, a u vidu donacija građevinskog materijala i sufinansiranja realizacije zajedničkih projekata (435.039 KM) i troškove smještaja izbjeglih i raseljenih u kolektivnim centrima (211.370 KM).

Grant za pomoć povratnicima, za provedbu Aneksa 7, planiran je u iznosu od 905.000 KM, rebalansom je smanjen na 537.000 KM, a izvršen je u iznosu od 435.039 KM i odnosi se na pomoć u doniranom građevinskom materijalu povratnicima za obnovu porušenih stambenih objekata u vrijednosti pojedinačnih donacija između 2.000 i 3.000 KM. Prezentirani su opći kriteriji kao temelj za podnošenje zahtjeva za dodjelu pomoći. Nisu prezentirane pisane procedure do kog nivoa se vršila sanacija stambenih objekata, način obavještanja potencijalnih korisnika ovih proračunskih sredstava, na koji način se vršilo bodovanje i odabir korisnika, niti akt koji bi potvrdio izbor odabranih korisnika pomoći. Nabavke građevinskog materijala za korisnike pomoći vršene su na osnovu zaključenog Ugovora sa odabranim najpovoljnijim

dobavljačem. Metodom uzorka, uvidom u dokumentaciju, ispostavljene fakture od dobavljača za isporučeni građevinski materijal utvrđeno je da su vršene i nabavke materijala koje nisu bile predmet ugovaranja. Prezentirana je dokumentacija koja potvrđuje da su nedostajuće interne procedure, u većem dijelu, provedene za proračunsku 2006. godinu.

Potrebno je da se u cijelosti urede procedure vezano za način obavještenja potencijalnih korisnika pomoći, odabira korisnika pomoći, utvrđivanja visine pomoći, kao i način dodjele pomoći povratnicima.

U **Upravi za pitanje branitelja** planirani su tekući transferi u iznosu 854.420 KM, a izvršeni su u iznosu 648.314 KM. Grantovi pojedincima su ostvareni u iznosu 346.794 KM, od čega je iznos od 241.776 KM doznačen Zavodu zdravstvenog osiguranja na ime doprinosa za obavezno zdravstveno osiguranje stradalnika rata. Doznake sredstava izvršavane su na osnovu Privremene Odluke o utvrđivanju visine iznosa na ime doprinosa za obavezno zdravstveno osiguranje stradalnika rata (broj 03-Z-1677/04 od 10.06.2004. godine) donesene od strane Upravnog odbora Zavoda za zdravstveno osiguranje, sa primjenom do 31.12.2004. godine, odnosno dok Skupština kantona/županije ne donese Odluku o osnovicama i stopama doprinosa za obavezno zdravstveno osiguranje. Naprijed navedenom Odlukom je utvrđen iznos od 8 KM po članu (stradalnici rata) registrirani u Upravi za pitanje branitelja. Nije nam prezentirana dokumentacija koja bi potvrdila da je Skupština županije/kantona prihvatila ovakav način financiranja zdravstvenog osiguranja stradalnika rata, niti da je donijela akt o financiranju obaveznog zdravstvenog osiguranja stradalnika rata.

Potrebno je da se donese akt kojim će se regulirati financiranje obaveznog zdravstvenog osiguranja stradalnika rata.

Grantovi neprofitnim organizacijama planirani su u iznosu 302.420 KM, ostvareni su u iznosu 301.520 KM, a odnose se na financiranje udruga i organizacija proizašlih iz domovinskog/odbrambeno-oslobodilačkog rata. Ovi grantovi su ostvareni na osnovu usvojenog proračuna Uprave za pitanje branitelja/boraca za 2005. godinu, u kojem su navedeni godišnji iznosi odobrenih proračunskih sredstava za svaku od 12 udruga koje participiraju u proračunu HNK/HNZ. Nije prezentirana dokumentacija na temelju koje je planirana visina sredstava za pojedine udruge i koja bi potvrdila da su propisani kriteriji za dodjelu proračunskih sredstava za ove namjene. Metodom uzorka, konstatirano je da određeni broj udruga koje se financiraju iz proračuna nisu podnosile Upravi zahtjeve za proračunskim sredstvima, kao ni izvještaje o utrošku doznačenih sredstava.

Potrebno je pisanim procedurama urediti kriterije za dodjelu proračunskih sredstava namijenjenih za financiranje udruga, osigurati potpunu primjenu i poštivanje istih, kao i urediti obvezu izvještavanja o utrošenim sredstvima.

Prema informaciji nadležnih u Upravi za pitanje branitelja, konstatirano je da nadležni prvostepeni organi nisu za korisnike koji ispunjavaju uvjete donijeli nova rješenja za ostvarivanje prava iz BIZ do 31.12.2004. godine, odnosno do 31.12.2005. godine za korisnike iz reda HVO-a, kako je propisano Zakonom o pravima branilaca i njihovih porodica FBiH, mada je, prema izjavi, Uprava provodila aktivnosti prema prvostepenim organima, u cilju realizacije propisanih obaveza.

Potrebno je pojačati aktivnost i poduzeti odgovarajuće mjere prema prvostepenim organima u cilju donošenja novih rješenja za ostvarivanje prava iz BIZ u skladu sa federalnim Zakonom o pravima branilaca i članova njihovih porodica.

U **Ministarstvu graditeljstva, prostornog uređenja i zaštite okoliša** Rebalansom proračuna je predviđen grant za JP Park prirode Hutovo blato u iznosu 264.000 KM i grant udruženjima u iznosu od 30.000 KM. Grant za JP Park prirode Hutovo blato realiziran je u iznosu od 259.200 KM, na osnovu planiranih sredstava i mjesečnih zahtjeva za prijenos sredstava od strane JP. Nije prezentirana dokumentacija na osnovu koje je planiran iznos sredstava, a prema obrazloženju financiranje ovog JP je nastavljeno po praksi iz ranijih godina. Po preporukama izvršene prethodne revizije Ministarstvo je prezentiralo dokumentaciju (skupštinsku Odluku o preuzimanju osnivačkih prava i obveza nad JP Park prirode Hutovo blato Čapljina i skupštinsku Odluku o načinu upravljanja JP Park prirode Hutovo blato) na osnovu koje je planiralo proračunska sredstva za 2006. godinu.

Transfer udruženjima građana ostvaren u iznosu 29.999 KM. Utrošak sredstava realiziran je na osnovu Odluke Vlade kojom je usvojen Program utroška sredstava kojim će se financirati projekti zaštite okoline kandidirani od strane nevladinih organizacija i udruženja građana, kao i od jedinica lokalne samouprave, a istom je propisano da Ministar ocjenjuje projekte i odlučuje o utrošku sredstava. Nije prezentirana

dokumentacija koja bi potvrdila da su postojali kriteriji za ocjenjivanje projekata, kao i da su potencijalni korisnici ovih sredstava obaviješteni o mogućnosti kandidiranja projekata. Uvidom u izvršene isplate utvrđeno je da su iste vršene na osnovu odluka Ministra udruženjima građana i pojedincima. Po izjavi odgovorne osobe u toku je izrada kriterija za dodjelu proračunskih sredstava.

Potrebno je za planiranje grantova propisati procedure i kriterije za financiranje, te u skladu s tim osigurati relevantnu dokumentacionu osnovu kod izrade plana, kao i urediti obvezu izvještavanja o utrošenim sredstvima,

Osigurati da potencijalni korisnici proračunskih sredstava budu blagovremeno informirani o mogućnosti prijavljivanja za učešće u raspodjeli sredstava za financiranje projekata zaštite okoline.

U Ministarstvu prometa i veza planirani su tekući transferi u iznosu od 1.526.000 KM, Rebalansom proračuna su smanjeni na 910.000 KM, a ostvareni su u iznosu od 833.313 KM. Grant za gradnju, rekonstrukciju i održavanje cesta je planiran u iznosu 1.450.000 KM, Rebalansom proračuna je smanjen na 800.000 KM, a ostvaren je u iznosu od 747.513 KM. Grant je izvršen na osnovu Odluke Vlade (od 07.07.2005. godine) kojom su odobrena sredstva u iznosu od 1.000.000 KM za realizaciju Projekata definiranih u Odluci, i to: subvencija zimskog održavanja regionalnih i lokalnih cesta za 2004/2005. godinu u iznosu od 300.000 KM, betoniranje i asfaltiranje lokalnih cesta na području HNK/HNŽ 200.000 KM, za realizaciju projekta na cestama R-418, R-435, R-436, R-437 iznos od 250.000 i za realizaciju projekta na cestama R-424, R-425 i R-426 iznos od 250.000 KM. Nije prezentirana izmjena odluke poslije usvajanja Rebalansa proračuna, a navedenom Odlukom nije uređena obaveza izvještavanja o namjenskom utrošku doznačenih sredstava.

Potrebno je osigurati izvještaj o namjenskom utrošku sredstava s obzirom da je Odlukom utvrđeno za koje namjene su sredstva odobrena i doznačena.

Kod **Ministarstva gospodarstva, poduzetništva i poljoprivrede** planirani su tekući grantovi u iznosu 3.284.200 KM, a ostvareni su u iznosu 2.072.061 KM, ili 63,10% u odnosu na plan.

Namjenska sredstva od vodnih naknada ostvarena su u iznosu 729.255 KM. Tekući grantovi financirani iz ovih sredstava u Bruto bilanci su iskazani u iznosu 695.452 KM, a ostvareni su na temelju Programa radova u vodoprivredi za 2005. godinu, usvojenog od strane Vlade 20.06.2005. godine. Uvidom u prezentirani Program, utvrđeno je da se u najvećem djelu radi o projektima iz vodoprivredne oblasti koji se realiziraju zajedničkim financiranjem sa općinama na području HNK/HNŽ, Gradom Mostarom i/ili JP «Vodno područje slivova Jadranskog mora» Mostar. Uvidom u dokumentaciju, metodom uzorka, konstatirano je da u određenim slučajevima, nisu ispoštovane odredbe zaključenih ugovora u dijelu koji se odnosi na rokove za izvršenje radova koji su definirani zaključenim ugovorima, pa time nisu mogle biti Ministarstvu dostavljene ni okončane situacije i konačno financijsko izvješće od strane administratora projekta. U određenim slučajevima je izvršena uplata avansa, a radovi nisu započeti ni nakon proteka dužeg vremenskog perioda od dana uplate. U pojedinim slučajevima sufinanciranja projekata sa općinama nisu prezentirana izvješća općina o namjenskom utrošku sredstava.

Namjenska sredstva od općekorisnih funkcija šuma ostvarena su u iznosu 1.741.858 KM. Odlukom Vlade od 14.06.2006. godine usvojen je Program utroška namjenskih sredstava od općekorisnih funkcija šuma, a istim je planiran transfer privrednim društvima šumarstva i Općini Čitluk za isplatu plaća šumara-čuvara šuma u iznosu 700.000 KM. Ovaj transfer je ostvaren u iznosu 694.246 KM.

Navedenim Programom je planiran i projekt protupožarne prevencije u iznosu 200.000 KM. Uvidom u Program protupožarne prevencije koji je usvojen Odlukom Vlade od 26.09.2005. godine utvrđeno je da je Vlada odobrila nabavku materijalno-tehničkih i motornih sredstava, i to: terensko vozilo, putničko vozilo, tri računara sa softverom, dva automotiv GPS-a, dva ručna GPS-a, skener A4, digitalni fotoaparati, camcorder, tri mobitel uređaja, dva dalekozora, sustav radio veze, namještaj za opremanje centralne prostorno-smještajne jedinice, kojom nabavkom bi se riješio problem preventivne zaštite šuma od požara. Analitički financijski plan ovog programa nije sačinjen, a uvidom u realizaciju istog konstatirano je da je izvršena nabavka jednog putničkog vozila (Audi A4 2,0 T FSI Quattro Titronic) u iznosu 103.627 KM i tri računara sa softverom u vrijednosti 34.350 KM. Uvidom u prezentiranu dokumentaciju nabavke vozila konstatirano je da je Komisija vršila izbor ekonomski najpovoljnije ponude na temelju ponuda dva kvalificirana kandidata, i to Jelić Auto doo Mostar (5 ponuda) i Poslovni konzalting doo Mostar (1 ponuda). Analizom

ponuda utvrđeno je da je ponuditelj Jelić Auto dostavio 5 ponuda za istu marku vozila, a različitih karakteristika i cijena. Izvršen je izbor automobila za koji nije osigurano više ponuda automobila sa istim karakteristikama, zbog čega se ne može potvrditi da je osigurana stvarna konkurenciju za konkretni planirani ugovor, pa time ni usklađenost procedure nabavke sa Zakonom o javnim nabavkama. Obzirom na zakonski utvrđenu namjenu ovih sredstva postavlja se pitanje opravdanosti sadržaja navedenog Programa i utroška sredstva po istom.

Namjenska sredstva prikupljena po osnovu prenamjene poljoprivrednog zemljišta u nepoljoprivredne svrhe ostvarena su u iznosu 276.827 KM. Planirani prihod za ove namjene je 270.000 KM, koliko je i planirano grantova za financiranje projekata rekultivacije zemljišta. Uvidom u prezentiranu dokumentaciju konstatirano je da je javni poziv za predlaganje projekata rekultivacije zemljišta objavljen krajem 2005. godine, što je i razlog neizvršenja ovih grantova.

Obzirom da se u sva tri slučaja radi o sredstvima čija je namjena propisana posebnim zakonima, ukazujemo da je nadležno ministarstvo dužno voditi posebne evidencije o visini ostvarenih prihoda ove vrste za svaki obračunski period, u cilju obezbjeđenja i osiguranja utroška istih u skladu sa utvrđenom namjenom. Ovo znači da je potrebno provoditi aktivnosti za blagovremeni utrošak sredstava, a neutrošena namjenska sredstva se prenose u naredni obračunski period i troše sukladno određenoj namjeni.

Poticaji u gospodarstvu, poljoprivredi i veterinarstvu su planirani u iznosu 430.000 KM, a izvršeni su u iznosu 426.788 KM, i to za gospodarstvo 126.000 KM, poljoprivredu 176.800 KM i veterinarstvo 123.987 KM. Prezentirana je Odluka Vlade od 14.06.2005. godine o usvajanju programa utroška sredstava utvrđenog Proračunom HNK/HNŽ za 2005. godinu sa pozicije poticaji u poljoprivredi i transfer u privredi i veterinarstvu na iznos od 500.000 KM, u kojoj su utvrđeni korisnici sredstava sa određenim iznosom. Rebalansom proračuna plan je smanjen na 430.000 KM, a nije nam prezentirana izmjena programa utroška sredstava. Nije prezentirana ni dokumentacija koja bi potvrdila da su doneseni kriteriji na osnovu kojih se vršio izbor korisnika proračunskih sredstava, kao i opravdanost visine financiranja projekata i manifestacija.

Uvidom u dokumentaciju, metodom uzorka, utvrđeno je da je izvršena doznaka sredstava u iznosu od 65.000 KM, kao finansijska podrška Vlade HNK/HNŽ za realizaciju projekta «Razvoj RTV signala na području kantona/županije», odnosno izradu projektne dokumentacije razvoja signala na području regije Hercegovina (obveza iz 2004. godine). Kao obrazloženje za izvršeni transfer naveden je razlog loša pokrivenost TV signalom pojedinih područja HNK/HNŽ. Smatramo da je na nivou kantona/županije potrebno urediti način financiranja (subvencioniranja) informativne djelatnosti, s obzirom da su doznake sredstava vršene na osnovu planiranih sredstava u Proračunu, bez prethodno donesenih kriterija.

U okviru poticaja poljoprivredi i veterinarstvu izvršena je doznaka sredstava ZZ «Kosača» Mostar u iznosu 10.000 KM, a nije bila predviđena odobrenim programom. Nerealizirana namjenska sredstva u iznosu 102.170 KM doznačena od strane Federalnog ministarstva poljoprivrede u 2004. godini za dijagnostiku zaraznih bolesti – bruceloze, nisu bila predviđena usvojenim Programom, a realizirana su u 2005. godini, i to na osnovu Odluke Vlade od 26.09.2005. godine iz sredstava tekuće rezerve i iskazana su na poziciji poticaja u veterinarstvu. Ovo znači da namjenska sredstva nisu utrošena blagovremeno i sukladno definiranoj namjeni. Način evidentiranja ostvarenih poticaja iz različitih izvora financiranja onemogućava praćenje izvršenja usvojenog plana-proračuna, pogotovo imajući u vidu da ova sredstva nisu predviđena Programom utroška, tako da planirani poticaji u veterinarstvu nisu uporedivi sa iskazanim ostvarenim poticajima.

Planirana sredstva Rebalansom za JP»Park prirode Blidinje« Posušje u iznosu od 115.200 KM, izvršena su u iznosu 117.600 KM, redovnim mjesečnim tranšama. U mjesečnim zahtjevima za doznaku sredstava od JP »Park prirode Blidinje« navedeno je da su sredstva potrebna za financiranje troškova nadzorne službe, troškova goriva, troškove hranilišta, topli obrok uposlenih i drugo. Nije prezentiran finansijski plan JP za 2005. godinu odobren od strane Vlade, kao ni izvještaj o namjenskom utrošku sredstava.

Potrebno je da se utvrde kriteriji na osnovu kojih bi se odabrali korisnici proračunskih sredstava koja su planirana u proračunu kao poticaji u gospodarstvu, poljoprivrednoj proizvodnji i veterinarstvu, kao i da se utvrdi značaj i opravdanost financiranja pojedinih projekata i manifestacija. Da se uredi način subvencioniranja JP »Park prirode Blidinje« u Posušju, kao i obveza izvještavanja o utrošenim sredstvima.

Tekuća rezerva. Vezano za odobravanje sredstava tekuće rezerve prema Zakonu o izvršenju Proračuna HNK/HNŽ za 2005. godinu o korištenju sredstva Tekuće rezerve odlučuje Vlada kantona/županije. Nisu prezentirana tromjesečna izvješća kojim je Vlada dužna izvještavati Skupštinu o korištenju proračunskih rezervi, sukladno Zakonu o proračunima/budžetima u FBiH. Doznake iz sredstva tekuće rezerve vršene su na osnovu odluka Vlade i odnose se na veoma različite potrebe, tako da se ne može potvrditi da stvarno predstavljaju hitne i nepredviđene izdatke. Primjera radi ovdje ističemo odluke Vlade o odobravanju sredstava tekuće rezerve za plaćanje sanacije zgrade Vlade (52.634 KM), preuzetih ino dozvola za četvrti kvartal 2004. godine (26.250 KM, 8.750 KM), bruto-plaća i naknada uposlenih iz 2004. godine (24.108 KM), naknada komisiji za polaganje stručnog upravnog ispita (23.235 KM), srednjim školama za naknade komisijama za izvanredne ispite (127.232 KM).

Potrebno je da se odobravanje, korištenje i izvještavanje o korištenju sredstava tekuće rezerve vrši sukladno Zakonu o proračunima/budžetima u FBiH.

4.3. Usklađenost javnih nabavki sa zakonskim propisima

Sagledavajući usklađenost provedenog postupka nabavki za potrebe kantonalnih/županijskih organa, sa propisima koji reguliraju ovu oblast, konstatirano je da se odredbe propisa nisu u cijelosti poštovale. Vlada je, temeljem Uredbe o postupku nabavke robe, vršenju usluga i ustupanja radova, dana 09.11.2004. godine objavila javno nadmetanje za izbor najpovoljnijeg ponuđača za nabavku roba i vršenje usluga za 2005. godinu za potrebe Vlade, ministarstava i drugih tijela županijske uprave, tako da je kompletna procedura odabira najpovoljnijih ponuđača izvršena na temelju Uredbe. Uvidom u akt Povjerenstva za provođenje javnog nadmetanja «Kriteriji za dodjelu ugovora» utvrđeno je da pored kriterija «jedinična cijena», najveći broj bodova nosi kriterij «dosadašnja suradnja», i na taj način preferira raniji dobavljač, čime se daje manja važnost kriterijima kao što su: kvaliteta, uvjeti plaćanja, način i rok dopreme. Prilikom procjene i vrednovanja ponuda (svakog pojedinačnog LOT-a) nije obrazloženo na koji način se ocjenjivala kvaliteta ponuđenih roba i usluga, kao ni obrazloženje što sadrže «ostali uvjeti iz sadržaja ponude». Uvidom u Odluku Vlade o odabiru najpovoljnijih ponuditelja za nabavku roba i vršenju usluga u 2005. godini za potrebe Vlade, ministarstva i drugih tijela županijske uprave konstatirano je da su za određene vrste roba i usluga odabrani po dva ili više ponuditelja, što nije bilo moguće uraditi sukladno važećim propisima, što dovodi u pitanje uopće provođenje postupka izbora «najpovoljnijeg ponuditelja» (održavanje službenih vozila, osiguranje službenih vozila, nabavka goriva, tiskarske usluge, nabavka, servisiranje i održavanje računalne opreme). Uvidom u Ugovore zaključene sa izabranim dobavljačima utvrđeno je da su Ugovori tipski za sve nabavke i da nije određen vremenski period za koji su isti zaključeni. Analizom troškova proračunskih korisnika i uvidom u fakture dobavljača, konstatirano je da su se nabavke vršile i od dobavljača koji nisu odabrani Odlukom Vlade i sa kojima nisu zaključeni Ugovori za isporuku roba ili vršenje usluga. Od dobavljača sa kojima su zaključeni ugovori na bazi ponuda vršene su i nabavke roba i usluga koje nisu bile navedene u tenderskoj dokumentaciji (i zbog toga nisu bile ni predmet ponude). Cijene navedene na ispostavljenim fakturama su u pojedinim slučajevima veće od cijena navedenih u ponudi pojedinih dobavljača. U pojedinim slučajevima tenderska dokumentacija nije dovoljno jasna i nije precizno definirala potrebne robe ili usluge, a što je imalo za posljedicu da fakturirane robe ili usluge nije moguće komparirati sa robama ili uslugama navedenim u zaključenim ugovorima.

Potrebno je da se prilikom nabavke roba, vršenja usluga i ustupanja radova u potpunosti postupi sukladno Zakonu o javnim nabavkama.

4.4 Osvrt na posebne nalaze

Sukladno Zakonu o kantonalnim/županijskim ministarstvima i drugim tijelima kantonalne/županijske uprave, u sastavu Ministarstva prometa i veza se nalazi kantonalna/županijska Uprava za ceste. Prelaskom finansijskog poslovanja HNK/HNŽ na trezorski način rada, po obrazloženju odgovornih, Ministarstvo prometa i veza nije ugasilo žiro-račun preko kojeg se obavljalo dotadašnje poslovanje, već je isti zadržan u Ministarstvu, a za obavljanje poslovanja Uprave za ceste koja je u nadležnosti Ministarstva. Odlukom Vlade od 22.07.2003. godine propisano je da će se namjenska sredstva od naknada za ceste koja pripadaju kantonu/županiji direktno sa kantonalne/županijske riznice usmjeravati na žiro-račun Ministarstva prometa i veza – Uprava za ceste.

Uvidom u Proračun i Rebalans proračuna HNK/HNŽ za 2005. godinu utvrđeno je da u okviru proračunskih prihoda nisu planirana namjenska sredstva od naknada za ceste. Uvidom u obrazac B2-raspodjela javnih prihoda na korisnike utvrđeno je da su naknade od korištenja cesta ostvarene u iznosu 4.281.006 KM, raspoređene i evidentirane u koloni «ostali korisnici», a koji iznos je iskazan u Bruto bilanci Uprave za ceste, kao prihod od naknada za ceste. U Bruto bilanci Uprave za 2005. godinu su iskazani ukupni prihodi u iznosu 6.716.757 KM i ukupni rashodi i izdaci u iznosu 6.916.733 KM. Prezentirana je pristupnica za otvaranje računa iz koje je vidljivo da su za raspolaganje sredstvima na transakcijskom računu deponirani potpisi tri osobe, i to ministar Ministarstva prometa i veza, direktor Uprave za ceste i treća osoba koja nije uposlenik u Ministarstvu i Upravi. Nije prezentirana dokumentacija koja bi potvrdila da su iste osobe ovlaštene za raspolaganje sredstvima na ovom računu.

Upućujemo da je Zakonom o Riznici u FBiH propisano da svi pojedinačni računi proračunskih korisnika trebaju biti zatvoreni i njihova salda prebačena na JRR, kada sistem JRR-e postane efektivan. Svi javni prihodi kantona/županije moraju se uplatiti na JRR, koji se nalazi pod isključivim pravom Ministarstva financija, i nijedna druga osoba ili institucija nema pravo raspolaganja nad ovim računima, ukoliko drugačije nije utvrđeno u općim ili pojedinačnim instrukcijama koje daje Ministarstvo financija.

Potrebno je da Uprava za ceste svoje financijsko poslovanje uskladi sa odredbama Zakona o riznici u FBiH.

4.5 Godišnji popis na dan 31.12.2005. godine

Vlada je dana 16.12.2005. godine donijela Odluku kojom je imenovala Centralnu inventurnu komisiju od deset članova za popis osnovnih sredstava, obveza i potraživanja Proračuna HNK/HNŽ sa stanjem na dan 31.12.2005. godine, a za obavljanje svih poslova vezanih za rad komisije, uključujući izradu pojedinačnih i zbirnih izvještaja određen je krajnji rok 31.01.2006. godine.

Nisu doneseni provedbeni akti za popis: odluka o popisu, uputstvo o provođenju popisa, plan popisa, postupak popisivanja, način izvješćivanja o popisu, kao ni način usklađivanja knjigovodstvenog stanja. Dakle, internima aktima HNK/HNŽ nisu jasno definirani zadaci, obveze i način rada popisnih komisija.

Uvidom u Zapisnik Centralne komisije za popis, sačinjen dana 15.03.2006. godine, nije navedeno zbirno stanje imovine, obveza i potraživanja Proračuna HNK/HNŽ na dan 31.12.2005. godine. Zapisnik nije razmatran i nije usvojen od strane Vlade HNK/HNŽ. Nisu donesene odluke o načinu likvidacije utvrđenih manjkova, o načinu knjiženja utvrđenih viškova, o otpisu nenaplativih potraživanja, o rashodovanju sredstava opreme i sitnog inventara. Za konstatirane manjkove nisu provedene aktivnosti utvrđivanja pojedinačne odgovornosti.

Popisne komisije su utvrdile viškove i manjkove stalnih sredstava, i dale prijedlog za rashodovanje stalnih sredstava, a Ministarstvo financija je izvršilo knjigovodstveno evidentiranje utvrđenih viškova i isknjižavanje utvrđenih manjkova i sredstava predloženih za rashod, bez prethodnog donošenja Odluke o istom od strane Vlade HNK/HNŽ.

Na osnovu navedenog, ne može se prihvatiti popis imovine, obaveza i potraživanja Proračuna HNK/HNŽ i ne može se potvrditi da je na nivou svih korisnika kantonalnog proračuna popisom utvrđeno stvarno stanje imovine, potraživanja i obveza na dan 31.12.2005. godine i da je usklađeno stanje sredstava i njihovih izvora iskazanih u knjigovodstvu sa stvarnim stanjem utvrđenim popisom.

Potrebno je da proračunski korisnici najmanje jednom godišnje usklađuju stanje sredstava i njihovih izvora iskazanih u knjigovodstvu sa stvarnim stanjem utvrđenim popisom u skladu sa Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta/proračuna u FBiH.

4.6 Stalna sredstva i nabavka stalnih sredstava

Ministarstvo pravosuđa je iskazalo povećanje vrijednosti na poziciji građevinskih objekata u iznosu 960.000 KM, a po obrazloženju nadležnih, radi se o zgradi u vlasništvu županijskog/kantonalnog tužiteljstva, koja nije bila evidentirana u Bruto bilanci istog. Na osnovu uvida u ZK izvadak, konstatirano je da se radi o zgradi površine 960 m², sa uknjiženim pravom vlasništva u korist općenarodna imovina 1/1, za koju je od strane popisne komisije, na osnovu usmene preporuke predsjednika centralne popisne komisije izvršena procjena nabavne vrijednosti u iznosu 960.000 KM (1.000 KM po m²) i otpisane vrijednosti u iznosu

374.400 KM. Od strane ovlaštenog predstavnika kantonalnog/županijskog tužiteljstva dat prijedlog za uknjižbu iste, i kao takva je uknjižena u Bruto bilancu Ministarstva pravosuđa. Napominjemo da je uknjižba imovine izvršena bez prethodnog procjenjivanja sukladno važećim računovodstvenim načelima i standardima i bez potrebne odluke Vlade o prihvatanju istog.

U Ministarstvu zdravstva je na poziciji rekonstrukcija i investiciono ulaganje iskazan iznos od 239.961 KM, koji je doznačen odabranom izvođaču radova “Hering” doo za adaptaciju zgrade “Dom za hendikepirane osobe” u Stocu, na osnovu Ugovora zaključenog 30.11.2005. godine između Ministarstva zdravstva, rada i socijalne skrbi i izvođača radova “Hering” doo Široki Brijeg. Iznos od 19.200 KM se odnosi na usluge nadzora nad izvođenjem radova rekonstrukcije i sanacije objekta. Uvidom u dokumentaciju izbora izvođača radova nismo se uvjerali da je Komisija za izbor najpovoljnijeg ponuditelja u cjelosti ispoštovala utvrđene kriterije za dodjelu ugovora, i to nije izvršeno pravilno bodovanje kriterija “rok izvršenja radova” i “uvjeti plaćanja”, i nije obrazloženo kako se ocjenjivao kriterij “referenc lista”. Iz tog razloga ne može se potvrditi da je izbor najpovoljnijeg ponuđača izvršen u skladu sa Zakonom o javnim nabavkama.

Potrebno je prilikom nabavke stalnih sredstava poštivati odredbe Zakona o javnim nabavkama BiH.

4.7 Novčana sredstva

Novčana sredstva iskazana u Konsolidiranoj bruto bilanci HNK/HNŽ na dan 31.12.2005. godine iznose 4.999.678 KM. Sredstva na transakcijskim računima iznose 3.494.754 KM, a sredstva na ESCROW računu iznose 1.452.343 KM. U MUP-u su iskazana izdvojena novčana sredstva u iznosu 31.946 KM, a odnose se na blokirana sredstva u Hercegovačkoj banci. Sredstva na blagajni su iskazana u iznosu 20.635 KM, od čega je stanje blagajne MUP-a 19.487 KM i stanje blagajne Ministarstva financija 1.148 KM.

Uvidom u izvod depozitnog računa javnih prihoda HNK/HNŽ na dan 31.12.2005. godine konstatirano je stanje od 2.158.238 KM, a obzirom da ovaj račun nije obuhvaćen redovnim godišnjim popisom, nismo bili u mogućnosti utvrditi koji iznos od ovih sredstava je prihod kantona/županije.

Redovnim godišnjim popisom nije obuhvaćen račun Ministarstva prometa i veza – Uprave za ceste, a uvidom u izvod računa na dan 31.12.2005. godine konstatirano je stanje od 9.126 KM, koje se ne slaže sa iskazanim stanjem novčanih sredstava u Bruto bilanci Uprave za ceste, gdje je iskazano stanje novčanih sredstava u iznosu 234.291 KM.

Redovnim godišnjim popisom nisu obuhvaćena sredstva na računima kantonalnog suda i općinskih sudova, koja na dan 31.12.2005. godine iznose 1.016.736 KM. Ovi računi sudovima služe za držanje sudskih pologa sa namjenom, nisu otvoreni u okviru JRR, zadržani su posebni transakcijski računi koje drže sudovi, a na osnovi mišljenja Federalnog ministarstva financija od 14.10.2003. godine. U skladu sa mišljenjem Federalnog ministarstva financija, kantonalno ministarstvo financija treba obvezati sudove ili depozitne banke da svakodnevno dostavljaju izvode o prometu i stanju na ovim računima, kako bi ministarstvo imalo uvid i kontrolu ovih računa i time preduprijedilo i onemogućilo zloupotrebu kod raspolaganja sredstvima na ovim računima. Obzirom da se radi o poslovnim događajima koji nemaju direktnog utjecaja na sredstva i izvore sredstava, smatramo da bi ova sredstva trebalo evidentirati na kontima klase 9 – vanbilansna evidencija, u skladu sa Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta/proračuna u FBiH.

Potrebno je da svi korisnici proračuna najmanje jednom godišnje (na dan 31.12.) usklade stanje novčanih sredstava iskazanih u knjigovodstvu sa stanjem utvrđenim popisom (inventurom), sukladno Pravilniku o knjigovodstvu budžeta/proračuna u FBiH.

4.8 Obveze i unutarnji dug HNK/HNŽ

Kratkoročne obveze i razgraničenja su u Konsolidiranoj bruto bilanci na dan 31.12.2005. godine iskazane u iznosu 43.725.068 KM, od čega se na obveze odnosi 43.704.709 KM, a na razgraničenja 20.359 KM.

Dugoročne obveze na dan 31.12.2005. godine iznose 2.041.804 KM, a provedenom revizijom je konstatirano da se radi o dugoročnim obvezama nastalim u ranijem periodu, što znači da nije bilo novog dugoročnog zaduživanja u 2005. godini.

Struktura iskazanih kratkoročnih obveza je slijedeća:

– kratkoročne tekuće obveze prema pravnim licima za isporučenu robu ili usluge	4.086.974 KM,
– kratkoročne obveze prema fizičkim licima (socijalna skrb, izbjegle i raseljene osobe.)	4.011.994 KM,
– ostale kratkoročne obveze	900 KM,
– kratkor. krediti i zaj. (FBiH 1.500.000 KM, Agencija za privatizaciju 320.600 KM)	1.820.600 KM,
– obveze za plaće	3.344.558 KM,
– obveze za naknade plaća	52.987 KM,
– porezi i doprinosi na plaće	24.606.175 KM,
– obveze prema drugim fizičkim licima	826 KM,
– ostale obveze prema radnicima (za obustave iz plaća, prijevoz, TO, otpremnina, itd)	1.666.695 KM,
– finacijski i obračunski odnosi sa dr. povezanim jed. (institucije obraz., kulture, sporta; KP zavodi; obveze ministarstva gospodarstva)	4.113.000 KM.

Zakon o utvrđivanju i načinu izmirenja unutarnjeg duga HNK/HNŽ je stupio na snagu 05.04.2005. godine. Sukladno Zakonu, pod unutarnjim dugom HNK/HNŽ podrazumijevaju se novčane obveze nastale na teret sredstava Proračuna HNK/HNŽ u razdoblju od osnivanja kantona/županije do 31.12.2002. godine, a za koje je Vlada utvrdila da su nastale i preuzete po osnovu valjanog pravnog osnova, koji je evidentiran godišnjim popisom sredstava, obaveza i potraživanja i iznosi 21.267.936 KM. Člankom 5. Zakona je predviđen način izmirivanja unutarnjeg duga, i to isplata u gotovini u iznosu od 14.329.150 KM i otpis obveza u iznosu 6.938.786 KM, na način da je Vlada bila dužna izvršiti pojedinačnu verifikaciju svih obveza prije realiziranja gotovinske isplate. Vlada je takođe bila u obvezi da sačini Program izmirenja obveza i provedbene propise za utvrđivanje prioriteta za realizaciju istih. Provedenom revizijom je konstatirano da nisu provedene aktivnosti koje su utvrđene u naprijed navedenom Zakonu.

Odlukom Vlade od 21.02.2005. godine imenovana je Komisija za utvrđivanje unutarnjeg duga HNK/HNŽ i za izradu prijedloga Programa izmirenja unutarnjeg duga, čiji zadatak je bio da utvrdi ukupan unutarnji dug, način i pravni osnov nastanka svih obveza, vrijeme nastanka obveza, vrstu obveza i pravni osnov za izvršenje svih obveza za svakog korisnika Proračuna posebno. Komisija je bila u obvezi da u roku do 60 dana definiira Program otplate unutarnjeg duga i isti predloži Vladi na dalji postupak.

Prezentiran je Zapisnik o utvrđivanju unutarnjeg duga HNK/HNŽ sačinjen od strane Komisije decembra 2005. godine, u kojem je navedeno stanje neizmirenih obaveza na dan 30.09.2005. godine u iznosu 35.914.091 KM sa strukturom obveza i prijedlogom prioriteta izmirenja i strukturom obveza predloženih za otpis. Komisija je predložila da se donese novi Zakon o utvrđivanju i načinu izmirenja unutarnjeg duga ili izmjene i dopune postojećeg Zakona, način, izvor financiranja i rok izmirenja unutarnjeg duga.

Potrebno je izvršiti verifikaciju utvrđenih obveza koje spadaju u unutarnji dug HNK/HNŽ i poduzimati aktivnosti u cilju izmirenja istih.

5 ZAKLJUČAK

Nakon prisutne revizije prethodne četiri godine i davanja preporuka po istim može se konstatirati da još uvijek nije u cijelosti uspostavljen adekvatan i funkcionalan sustav internih kontrola u poslovanju proračunskih korisnika, a što je imalo za posljedicu da se nisu dosljedno provodili zakonski i podzakonski akti i propisane procedure u planiranju, izvršenju i nadzoru nad izvršenjem Proračuna HNK/HNŽ, čime se dovodi u pitanje transparentnost trošenja javnih sredstava.

Smatramo da je potrebno posvetiti dužnu pažnju izradi i donošenju Proračuna, sa posebnim akcentom na planiranje rashoda i izdataka kod svakog proračunskog korisnika posebno, kao i na suradnju Ministarstva financija sa svim proračunskim korisnicima prilikom planiranja rashoda i izdataka, kako bi se na taj način osigurao realan Finacijski plan Kantona.

Potrebno je pisanim procedurama urediti način trošenja odobrenih sredstava za materijalne troškove korisnika proračuna, kao i način kontrole utroška sredstava, uz mogućnost ograničenja visine pojedinih

vidova troškova. Za planiranje i izvršenje tekućih grantova potrebno je propisati procedure i kriterije i iste, kao i obvezujuće zakonske propise u cijelosti poštivati. Potrebno je uvesti i poštivati obvezu podnošenja izvješća o namjenskom utrošku sredstava od strane korisnika doznačenih sredstava nadležnim ministarstvima. Isto tako, potrebno je da ministarstva koja su odgovorna za izvršavanje pojedinih tekućih transfera, kapitalnih transfera i kapitalnih izdataka potpuno i blagovremeno izvještavaju Vladu i Skupštinu o izvršavanju istih, u skladu sa zadatim rokovima.

Potrebno je da svi korisnici proračuna stvaraju obaveze u skladu sa odobrenim Proračunom-Financijskim planom, kao i da prate i osiguraju namjensku upotrebu sredstava doznačenih putem transfera.

Posebno naglašavamo važnost dosljedne i cjelovite primjene Smjernica za uspostavu i jačanje interne kontrole kod proračunskih korisnika, donesenih od strane Federalnog ministarstva financija, kojih su se dužni pridržavati proračunski korisnici na svim nivoima vlasti.

U cilju postizanja transparentnosti u radu Ministarstvo financija čini napore da se uočeni nedostaci i nepravilnosti otklone i mišljenja smo da će učiniti značajan napredak što daje garanciju da će se u narednom periodu utvrđeni nedostaci otkloniti i prevazići i da će doprinijeti zakonitosti rada i efikasnosti u provođenju postavljenih ciljeva. Smatramo da bi popunjavanje sistematizovanih nepopunjenih radnih mjesta u Ministarstvu financija umnogome doprinijelo ostvarenju postavljenih ciljeva.

KOMENTAR

U ostavljenom roku Ministarstvo financija HNK/Ž očitovalo se na Nacrt Izvješća o izvršenoj reviziji finansijskih izvješća Proračuna HNK/Ž za 2005. godinu dopisom broj 04-01-16-818/06 od 23.06.2006. godine, u kojem su se posebno očitovali Ministarstvo pravosuđa, uprave i lokalne samouprave, Ministarstvo prosvjete, znanosti, kulture i sporta, Ministarstvo unutarnjih poslova i Uprava za prognane i izbjeglice. U prezentiranim očitovanjima su dana obrazloženja po utvrđenim nepravilnostima, koja su od strane Ureda za reviziju razmotrena, i ona koja su opravdana i dokumentovana, inkorporirana su u konačnu verziju Izvješća.

Naglašavamo da je Ministarstvo prosvjete, znanosti, kulture i sporta u očitovanju navelo da je utvrdilo kriterije i program financiranja sportskih i kulturnih institucija za 2006. godinu, i da je iste Vlada potvrdila svojom Odlukom. MUP je u svom očitovanju naveo da je dana 28.04.2006. godine u potpunosti okončao postupak rješavanja viška ovlaštenih službenih osoba, nastalog preustrojem policijskih snaga HNK/Ž. Uprava za prognanike i izbjeglice je izvijestila da su primjedbe dane od strane Ureda za reviziju otklonjene.

Viši revizor:

Mirsada Janjoš, dipl. ecc.

Voda tima:

Maida Letić, dipl. ecc.